Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Rok III Grudzień Nr. 12

WIADOMOŚCI KONTROLI SKARBOWEJ

ORGAN ZAWODOWY
STOWARZYSZENIA URZĘDNIKÓW
KONTROLI SKARBOWEJ

WARSZAWA
1927

TREŚĆ NUMERU:

Redaktor: Piotr Bogdziewicz.

Adres Redakcji: Warszawa, ulica Inflancka Nr. 1 m. 29. — **Adres Sekretarjatu Stowarzyszenia Urzędników Kontroli Skarbowej:** Warszawa, ul. Piękna 3 m. 14. Telefon 415-93. Konto P. K. O. № 1444.

Warunki prenumeraty: Członkowie Stowarzyszenia U. K. S. otrzymują pismo bezpłatnie. Dla niecztonków cena egz. 1 zł 50 gr.

Ceny ogłoszeń: Cała strona 60 zł., pół strony 35 zł., 1/4 strony 20 zł

Wydawca: Zarząd Główny Stow. Urzędn. Kontr. Skarbowej w Warszawie

---

Rok III. Grudzień 1927. Nr. 12.

WIADOMOŚCI KONTROLI SKARBOWEJ

NA GWIAZDKĘ.

Zbliża się dzień uroczystych Świąt Bożego Narodzenia Świąt głoszących „Pokój ludziom dobrej woli". Staropolskim zwyczajem każdy z nas zasiądzie przy stole wigilijnym wśród swoich najbliższych, dzieląc się z nimi uroczystym nastrojem świątecznym.

Zdawaćby się mogło, że szczera radość winna przepoić nasze serca, że przynajmniej w okresie tych uroczystych dni zawładnąć nami powinna radość i beztroska. Jakież bowiem ciężkie być muszą chwile dla tych, którym nie jest dane cieszyć się i weselić u stołu wigilijnego. Jak smutne święta przeżywają ci, którzy obarczeni troską o byt swoich rodzin opanowanych niedostatkiem szukają ulg w ukrytych łzach własnych. O tak! Ci nie pragną świąt. Wigilja świąteczna jest dla nich dniem bolesnej próby duchowych zmagań—jest torturą życia dla silnych zwątpieniem dla słabszych, upadłych na duchu.

Nie będzie przesadą, gdy stwierdzę, że sfera urzędnicza w olbrzymiej swej większości obchodzić będzie w tym roku gody świąteczne w bardzo smutnym nastroju—to już jej tradycja. Gdzie troska i niedostatek tam o pogodzie ducha myśleć nie można.

Dobroć ludzkiego serca, która zwykła koić balsamem niedole i smutki bliźniego, skryła się jakby ze wstydu do najdalszych zakątków człowieczej istoty, ustępując miejsca pleniącym się bujnie egoizmowi, zazdrości, oszczerstwu i złościwości tak, iż nieraz się zdaje, że ludzie zamiast serc mają w piersiach kamienie.

Pocieszamy się myślą, że gdzieindziej nawet w krajach bogatszych jest również źle — słaba to pociecha i choć chroni ona nas przed ostatecznem zwątpieniem, to jednak nie daje twórczej mocy do walki ze złem o pewniejszą i lepszą przyszłość naszą.

W ubiegłym roku na gwiazdkę—otrzymaliśmy sanacyjne zmniejszenie poborów, w bieżącym zaś roku pobory w stosunku do realnej ich wartości z roku ubiegłego zmniejszyły się o znaczny odsetek.

Gdy do tego dodamy stale wzrastającą drożyznę, wstrzymanie awansów, rugi wynikłe z wciąż nam panującego artykułu 116—i niepewność jutra wskutek nigdy nie kończącej się stabilizacji — to zaiste nie dziwne, że i w tym roku gody wigilijne nie mają dla nas uroku.

Urzędnicy Kontroli skarbowej oraz akcyzowi wogóle znajdują się w znacznie gorszej sytuacji materjalnej od urzędników innych działów służby państwowej. Służba ich cięższa, spełniana poza ogniskiem domowem, a więc pociągająca za sobą większe wydatki, których pokrycie z małych ryczałtów przyznanych na koszta podróży służbowych nie jest możliwe, —odpowiedzialność większa,—wymagania przechodzące nieraz siły. Mimo wszystko, dzięki olbrzymim wprost wysiłkom i niestrudzonej pracy, trwającej wprost po kilkanaście godzin na dobę—dochody, zwłaszcza z monopolów państwowych w stosunku do ubiegłego roku—zwiększyły się o około 30% i wykazują stale tendencję zwyżkową co świadczy także o wysokim poziomie sumienności urzędników. Niedaleka jest chwila, gdy te dochody dosięgną takie maksimum jakie zakreślił sobie w swoim programie nasz Dyrektor Departamentu Akcyz i Monopolów Państwowych Pan Wojtowicz w swojem przemówieniu na ostatnim naszym Walnym Zjeździe.

Trzeba przyznać, że znane nam: wiedza fachowa, energja oraz zabiegi i starania Pana Dyrektora Departamentu o polepszenie bytu urzędników akcyzowych w ogóle—przyczyniły się bezwzględnie do wzrostu dochodów z monopolów państwowych. To najdosadniej dowodzi, że życzliwe traktowanie urzędników przez Przełożonego Państwu zawsze się opłaca.

Nie mamy zatem prawa wątpić, że zwiększenie się dochodów z podatków pośrednich a szczególnie znaczna zwyżka dochodów z monopolów państwowych—pozwolą na to, aby

postulaty naszego Stowarzyszenia w kwestji polepszenia ogólnego naszego bytu zostały w następnym roku spełnione. Nie wolno nam wątpić temwięcej, że na naczelnem stanowisku Departamentu Akcyz i Monopolów Państwowych—trwa Pan Dyrektor Wojtowicz, którego zapobiegliwość i życzliwość dla urzędników akcyzowych dają zupełną gwarancję, że przy zwiększonych dochodach z monopolów państwowych znajdą w budżecie pokrycie te wydatki, które przyczynią się do polepszenia naszego bytu.

Z tego więc miejsca ogół urzędników Kontroli skarbowej składa serdeczne życzenia świąteczne Panu Dyrektorowi Departamentu Wojtowiczowi, życząc Mu, aby nadal w pełnem zdrowiu i sile trwał długie lata na swoim stanowisku. Życzymy mu również wszelkiej pomyślności w spełnieniu Jego dalszych zamierzeń w dziedzinie wzbogacenia Skarbu Państwowego.

Niechaj zarazem te życzenia będą dla nas pokrzepieniem i zachętą do dalszej twórczej pracy w naszem Stowarzyszeniu i zawodzie, niech zahartują one i przemienią w stal naszą wytrwałość w oczekiwaniu spełnienia naszych słusznych postulatów.

Zarząd Gł. S. U. K. S.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SKARBU
O ORGANIZACJI KONTROLI SKARBOWEJ.

W Nr. 281 „Monitora Polskiego" z dnia 9 grudnia r. b. opublikowane zostało rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 4 listopada 1927 roku o organizacji Kontroli Skarbowej, mające zastąpić takież rozporządzenie z dnia 24 czerwca 1925 roku.

Nowe rozporządzenie, pozostawiając w mocy znaczną część przepisów zawartych w rozporządzeniu z roku 1925, wprowadza zarazem kilka poważnych zmian w określeniu charakteru działalności urzędników skarbowych działu akcyz

i monopolów państwowych. Ze względu na zbliżający się termin, w którym czasopismo nasze winno być zakończone w druku dotkniemy tymczasem jedynie kilku najbardziej charakterystycznych cech rozporządzenia z dnia 4/XI r. b.

Zasadniczą myślą nowego rozporządzenia jest wprowadzenie czynnika samodzielności i inicjatywy w wykonaniu prac urzędowych przez urzędników Kontroli skarbowej.

Praktyka minionego okresu dowiodła, że utworzenie Oddziałów Kontroli skarbowej dało w wyniku szereg nowych kancelarji, oraz sporo niekoniecznie potrzebnych czynności o charakterze biurowym, nie dając wzamian powiększenia sprawności w załatwieniu spraw urzędowych. Procedura wypisywania służby urzędnikom Oddziału spowodowała nie tylko znaczną stratę czasu na dokonanie tejże, lecz w stopniu znacznym zmechanizowała czynności urzędników.

Celem zbliżenia tak przepisów jak i urzędników skarbowych do życia praktycznego rozporządzenie z dnia 4/XI. b. r., znosząc organizacje Oddziałów Kontroli Skarbowej, wprowadza podział inspektoratów na rejony. W myśl § 3 nowego rozporządzenia „każdy komisarz i rewident Kontroli skarbowej posiada w zasadzie własny rejon służbowy obejmujący jedną lub kilka dzielnic albo ulic większych miast"

Obowiązek przypisywania służby znosi się, wobec czego zaoszczędza się na czasie oraz zmusza każdego poszczególnego urzędnika skarbowego do wyjawienia własnej inicjatywy w kierunku wykonania różnorodnych czynności służbowych. Wobec tegoż nie będzie urzędnik skrępowany również i co do czasu pełnienia czynności. Wiadomem przecie jest z życia praktycznego, zaś rozporządzenia tak z dnia 24/VI 1925 r. jak i z dnia 4/XI r. b. (§ 50) wyraźnie podkreślają, iż „czynności służbowe urzędników Kontroli skarbowej w zasadzie są tego rodzaju, że czas ich trwania nie da się zgóry oznaczyć, a więc skrępowanie w postaci wyznaczenia ścisłych godzin czynności urzędowych (za pewnymi wyjątkami oczywiście) nie jest ze względów praktyczności wskazany.

Natomiast § 30 rozporządzenia jakkolwiek opiewa, iż inspektor jest odpowiedzialny za wykonanie służby przez podwładnych mu urzędników, to jednak każdy z tych urzędników również jest odpowiedzialny za zlecone mu i wykonane przez niego czynności służbowe (ust. 2 § 30).

§ 31 rozporządzenia z dn. 4/XI r. b. przewiduje stanowisko stałego zastępcy inspektora, którego wyznacza Izba Skarbowa na wniosek naczelnika urzędu a. i m. p.. Utworzenie stanowiska „zastępcy inspektora" wzamian stanowiska „kierownika oddziału" ułatwia możność jednolitego charakteru w załatwianiu czynności służbowych, ponieważ całkowite kierownictwo skupia się w jednym punkcie, t. j. w ispektoracie.

Jak już wspominaliśmy, księga służbowa wzór Nr. 4 ma być zniesiona zupełnie. Znosi się również pamiętnik kontroli i przeszukiwań wz. Nr. 1, lecz w zastępstwie tegoż do spisu przedsiębiorstw wprowadza się uzupełniające rubryki, w których dokonywać się mają adnotacje dat przeprowadzenia wspomnianych kontroli i przeszukiwań.

Poważnej zmianie uległa treść § 8 rozporządzenia o organizacji Kontroli skarbowej. Nowa redakcja wymienionego paragrafu brzmi w sposób powyższy: „Celem wykonania niecierpiących zwłoki czynności w kierunku zwalczania przekroczeń skarbowych Mintster Skarbu może zarządzić w razie potrzeby zorganizowanie przy izbach skarbowych brygad lotnej kontroli, oddanych do dyspozycji naczelnika wydziału IV akcyz i monopolów państwowych". Wobec tej nowej rydakcji obowiązek fachowego szkolenia urzędników Kontroli skarbowej przelewa się na organa lustrujące (Inspektorowie Ministralni oraz rewizorowie przy Izbach Sk.), na inspektorów K. sk., wreszcie zaś—siłą rzeczy—na naczelników wydziałów IV Izby sk. oraz naczelników urzędów akcyzowych.

Rozporządzenie powyższe na obszarze izb skarbowych w Białymstoku, Brześciu, Kielcach, Lublinie, Łodzi, Łucku, w Warszawie i w Wilnie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1928 r., zaś na obszarach innych izb oraz w województwie śląskim — w terminie do dnia 1 lipca 1928 roku.

Celem należytego a jednolitego wprowadzenia w życie nowego przepisu o Kontroli skarbowej Ministerstwo Skarbu, o ile redakcji jest wiadome, ma zamiar delegowania do odnośnych województw inspektorów ministerjalnych oraz innych urzędników dokładnie obznajmionych z teorją i praktyką organizacji Kontroli skarbowej.

B-wicz.

ORGANIZACJA IZB SKARBOWYCH
I PODWŁADNYCH IM URZĘDÓW.

Na żądanie niektórych kolegów umieszczamy poniżej opisanie organizacji Izb Skarbowych i podwładnych im urzędów, uzupełniając go w kilka uwag.

Według rozporządzenia Ministra Skarbu z d. 20 czerwca r. b. Izby Skarbowe w Rzeczypospolitej wogóle dzielą się na pięć wydziałów: I ogólny, II podatków bezpośrednich, III rachunkowo-kasowy, IV akcyz i monopolów państwowych i V — opłat skarbowych. W skład Izb Skarbowych w Krakowie, Poznaniu i Warszawie wchodzi nadto wydział emerytur i rent, zas w skład Izby Skarbowej we Lwowie wydział emerytalny, jako wydział VI.

Wydziały dzielą się na oddziały, w których grupuje się, o ile możności, sprawy jednorodzajowe danego działu służby.

Etat Izby Skarbowej i urzędników skarbowych jest wspólny dla wszystkich działów służby sk. Przy mianowaniu urzędników bierze jednak Izba pod uwagę przedewszystkiem kandydatów z pośród urzędników tego działu służbowego, w którym stanowiska wakują.

Wspólność etatu ma tak zalety, jak i wady.

Nie można np. uważać za zjawisko wyjątkowe, kiedy urzędnik nie posiadający należytych zdolności w jednym dziale pracy, wykazuje kwallfikacje wysokowartościowe w dziale innym. Praca urzędnika skarbowego jest tak różnorodna, że opanowanie wszystkich jej rodzajów wymagałoby jakichś nadludzkich zdolności i wiedzy. Jako przykład różnicy w charakterze pracy wskazać można chociażby na służbę w kasie skarbowej i w Kontroli skarbowo-akcyzowej.

Szukając zarobku nie czas człowiekowi zastanawiać się nad kwestją, czy i w jakim stopniu jego zdolności wrodzone oraz nabyta na ławie szkolnej wiedza nadają się dla danego działu służby. Nie koniecznie również ten lub ów urzędnik zdolny jest do bezstronnej samokrytyki: w większej części wypadków jedynie władze przełożone mogą określić, czy dany urzędnik w stopniu wystarczającym pożyteczny jest w tym lub innym dziale pracy.

Otóż w podobnych wypadkach wspólność etatu daje wygodną możność zmiany rodzaju zatrudnienia urzędnika: np. dobrze a szybko rachujący urzędnik z urzędu akcyzowego może być bez trudności a z pożytkiem przydzielony do pracy rachunkowo-kasowej, zaś urzędnik posiadający inicjatywę, ruchliwy, sprytny, a do tego orjentujący się w technologji pewnych przedsiębiorstw — z natury rzeczy odpowiednim, pożądanym i pożytecznym będzie w dziale akcyzowo-monopolowym.

Wobec podobnej zmiany rodzaju zatrudnienia w wyniku ostatecznym wygrać może i służba i urzędnik.

Do liczby minusów zaliczyłbym niedostateczną w niektórych izbach samodzielność wydziałów fachowych w sprawie mianowania, awansowania i przeniesienia urzędników tych wydziałów. Wiemy, oczywiście, o istnieniu przepisów regulujących sprawę, ale!... nie mówimy o tem, bo inaczej przypomną się nam wypadki, kiedy awansowano urzędników w wydziałach fachowych bez wniosków ze strony tych wydziałów!

Funkcji wydziałów I, II, III, V i VI dotknę jedynie pobieżnie, ażeby nie zabierać sobie i kolegom czasu, zaś w piśmie zawodowem — miejsca. Natomiast nad organizacją oraz funkcjami wydziałów IV warto zatrzymać się nieco dłużej. A więc:

Wydział I ogólny. Do tego wydziału należą: 1) sprawy osobowe, organizacyjne i gospodarcze Izby Skarbowej i podległych jej urzędów; 2) nadzór nad czynnościami kancelarji głównej, nad archiwum i bibljoteką; 3) sporządzęnie preliminarzy budżetowych, dotyczących potrzeb osobowych i rzeczowych Izby Skarbowej i podległych izbie urzędów; 4) przeprowadzenie dochodzeń w sprawach służbowych przeciwko urzędnikom i funkcjonarjuszom niższym i przygotowanie spraw dla komisji dyscyplinarnej; 5) sprawy ogólne nie zastrzeżone kompetencji innych wydziałów.

Wydział II podatków bezpośrednich. Do kompetencji tego wydziału należy nadzór nad sprawnem ściąganiem podatków bezpośrednich w okręgu Izby Skarbowej. Wydziałom II przysługuje prawo: a) orzecznictwa w sprawach podatków bezpośrednich—o ile nie przysługuje ona komisjom odwoławczym, b) wstrzymywania egzekucji, c) udzielenia odroczenia,

d) rozkładania podatków na spłaty ratalne, e) umorzenia zaległości.

Prócz powyższego na wydziałach II ciąży obowiązek nadzoru i kontroli nad działalnością nie tylko podwładnych sobie urzędów, lecz również nad działalnością władz samorządowych, uprawnionych do wymiaru i poboru podatków, w zakresie prawidłowego stosowania ustaw podatkowych oraz przepisów o egzekucji i ulgach podatkowych.

Staranie sie o dobór i należyte wyszkolenie personelu w dziale podatków bezpośrednich i przedkładanie w tym kierunku wniosków wydziałowi ogólnemu, wchodzi oczywiście w zakres działań wydziałów II, jak również i innych wydziałów.

Wydział III-ci rachunkowo-kasowy. Do kompetencji wydziału III należy: 1) ogólny nadzór nad czynnościami i bezpieczeństwem kas skarbowych w okręgu izby i zaspakajanie potrzeb tych kas; 2) systematyczna cenzura dzienników i dowodów kasowych, przedkładanych przez kasy skarbowe i przez specjalnych poborców; 3) systematyczna cenzura ksiąg rachunkowych (bierczych), prowadzonych przez kasy skarbowe; 4) prowadzenie kontroli kredytów na wydatki budżetowe władz i urzędów, znajdujących się w okręgu izby; 2) prowadzenie ogólnej rachunkowości wszelkich obrotów kasowych; 6) prowadzenie systematycznej rachunkowości przychodów administrowanych przez Izbę Skarbową i urzędy skarbowe oraz rozchodów asygnowanych przez Izbę Skarbową; 7) sprawdzanie i zaświadczanie zgodności sprawozdań rachunkowych, sporządzonych przez władze i urzędy, administrujące dochodami względnie asygnujące wydatki.

Wydział V opłat skarbowych działa w zakresie spraw dotyczących: a) opłat stemplowych i b) podatku spadkowego i od darowizn.

Ponad inne funkcje wydziałom V izb skarbowych przysługuje prawo nadzoru nad przestrzeganiem przepisów o podatku spadkowym i od darowizn oraz kontrola wymiarów dokonywanych przez urzędy skarbowe.

Wydziały V izb skarbowych z reguły sprawy wymiarowe oraz kontrolne załatwiają za pośrednictwem urzędów skarbowych podatków i opłat skarbowych.

Do kompetencji wydziałów VI emerytur i rent należą sprawy orzecznictwa, uzgadniania, przyznania i wymiaru zaopatrzeń emerytalnych cywilnych funkcjonarjuszów państwowych, osób wojskowych i ich rodzin, sprawy zaopatrzeń inwalidów i ich rodzin oraz innych wypłacanych ze Skarbu Państwa zaopatrzeń.

Wydziały IV akcyz i monopolów państwowych dzielą się na 4 oddziały: 1) administracyjny, 2) akcyzowo-monopolowy, 3) karny i 4) kontroli.

Do wydziału IV izby skarbowej należą:

1) sprawy nadzoru, orzecznictwa i poboru podatków pośrednich, sprawy akcyzowe, związane z przywozem i wywozem artykułów, podlegających akcyzie; sprawy obrotu między Polską a W. M. Gdańskiem w zakresie opodatkowanych i zmonopolizowanych artykułów; sprawy orzecznictwa w zakresie monopolów podległych Ministrowi Skarbu a nie zastrzeżone Ministerstwu i dyrekcjom monopolów;

2) inspekcja urzędów skarbowych akcyz i monopolów państwowych oraz organów Kontroli skarbowej przez rewizorów akcyzowych i inne organa lustracyjne (brygady lotnej kontroli);

3) sprawy podatków pośrednich i mon. wszczęte przy sposobności lustracyj, dokonanych tak przez własne organa lustracyjne, jak i organa Ministerstwa Skarbu względnie Najwyższej i okręgowej Izby Kontroli;

4) ewidencja i kontrola udzielanych kredytów;

5) czuwanie nad zgodnem z przepisami załatwianiem spraw karnych skarbowych;

6) sprawdzanie pod względem merytorycznym rachunków kosztów podróży i djet wszystkich urzędników zatrudnionych w urzędach skarbowych akcyz i mon. państwowych i Kontroli skarbowej;

7) sprawy, dotyczące rozkładania na raty wszelkich grzywien, nałożonych w drodze administracyjnej i karno-skarbowej bez względu na łączną kwotę zaległości na okres do 6 miesięcy, zaś do 12 miesięcy o ile chodzi o zaległości powstałe wskutek podwyższenia podatku pośredniego lub opłaty monopolowej od stwierdzonych zapasów;

8) zezwalanie jedynie za zgodą Ministerstwa Skarbu

na odroczenie płatności pokredytowanych i należycie zabezpieczonych podatków pośrednich i należytości monopolowych;

9) umarzanie dowodnie nieściągalnych należności skarbowych wymienionych pod 7), o ile zaległość w podatku względnie należytości monopolowej nie przekracza kwoty 1.000 zł. a w grzywnach kwoty 5.000 zł.

10) przyznawanie w ramach ustawowych okresów kredytów wszelkich podatków pośrednich i należytości monopolowych ponad 5.000 zł. i prowadzenie ewidencji udzielonych kredytów przy ścisłem przestrzeganiu zasad należytego zabezpieczenia Skarbu Państwa:

11) załatwianie próśb o zwroty nadpłat, wynikłych w podatkach pośrednich i należytościach monopolowych i wydawanie specjalnych orzeczeń;

12) sprawy nadawania koncesji na hurtowne sprzedaże przedmiotów monopolowych oraz wszelkich wyrobów alkoholowych łącznie z wydawaniem pozwoleń na komisową sprzedaż wyrobów monopolu spirytusowego, a do czasu przeprowadzenia rewizji i redukcji koncesyj alkoholowych również sprawy nadawania koncesyj na detaliczne sprzedaże wyrobów monopolu spirytusowego oraz wszelkich innych wyrobów alkoholowych, — we wszystkich wypadkach przy zachowaniu ustawowych warunków co do osób oraz co do potrzeby danego miejsca sprzedaży:

13) udzielanie zezwoleń na urządzanie loteryj fantowych do kwoty 3.000 zł. kapitału gry przy zastosowaniu się zresztą do obowiązujących w tej mierze przepisów;

14) wydawanie pozwoleń na pobór spirytusu do wyrobów kosmetycznych oraz dla instytucji wojskowych (środki wybuchowe na cele wojenno-techniczne);

15) dokonywanie przydziału olejów mineralnych o gęstości 0.885° areometra do celów przemysłowych za zniżką lub zwolnieniem od podatku, jak również o wyższej gęstości, o ile jest przeznaczony olej na potrzeby wojska oraz władz i przedsiębiorstw państwowych z wyłączeniem oświetlenia, a w związku z tem zwalnianie wspomnianych instytucji od składania zabezpieczenia:

16) zezwalanie na wyrób piwa poniżej 9 % ekstraktu,

17) wydawanie pozwoleń na sprzedaż soli przemysłowej;

18) zezwalanie na nabywanie kontyngentów między

cukrowniami, znajdującemi się w okręgu tej samej izby skarb.

19) zatwierdzenie protokułów sprawozdań we wszystkich przedsiębiorstwach, produkujących artykuły akcyzowo-monopolowe, o ile chodzi o udzielenie pewnej zwłoki do wprowadzenia przepisanego urządzenia oraz w wypadkach uruchomienia nowopowstałych przedsiębiorstw;

20) załatwianie wogóle spraw, które nie przekazano urzędom skarbowym akcyz i monopolów i które nie należą w myśl obowiązujących przepisów do zakresu działania Ministerstwa Skarbu.

Naczelnik wydziału IV ma obowiązek: a) dokonywania osobiście i za pośrednictwem rewizorów akcyzowych rewizji miejsc wyrobu i sprzedaży artykułów podległych opłatom akcyzowym i monopolowym; b) sprawdzania prawidłowego działania kontrolnych przyrządów mierniczych w przedsiębiorstwach podległych dozorowi akcyzowemu; c) kontrolowanie czynności podwładnych urzędników akcyzowych i organów Kontroli skarbowej w przedsiębiorstwach produkujących artykuły akcyzowo-monopolowe i w zakładach handlowych; d) wydawania pouczeń podwładnym funkcjonarjuszom o stosowaniu przepisów z działu służby akcyzowo-monopolowej; e) lustrowania agend kancelaryjnych urzędników akcyzowych oraz inspektorów, kierowników oddziałów i urzędników eksponowanych Kontroli skarbowej.

Wydziały IV izb skarbowych czynności wymiarowe oraz dozorcze, zbieranie informacji i t. d. wykonywują za pośrednictwem urzędów skarbowych akcyz i monopolów państwowych, które się dzielą na 4 działy: administracyjny, 2) akcyzowo-monopolowy, 3) karny i 4) rachunkowy.

Urzędy wykonywują przez swych urzędników i organa kontrolne nadzór nad przedsiębiorstwami przemysłowemi, produkującemi artykuły akcyzowo-monopolowe oraz nad zakładami handlowemi tymi artykułami, tudzież orzekają w sprawach dotyczących podatków pośrednich od wina, piwa, drożdży, kwasu octowego, cukru, olejów mineralnych, zapalniczek, tudzież monopolów: spirytusowego, tytoniowego, solnego, sacharyny i loterji państwowej w myśl obowiązujących ustaw i rozporządzeń.

Pozatem do zakresu działania urzędników skarbowych akcyz i monopolów należy:

1) wymiar, a w razie potrzeby zabezpieczenie i przymusowe ściągnięcie podatkow pośrednich i należytości monopolowych, których wymiar zalecono im obowiązującemi przepisami, oraz we wszystkich wypadkach, gdy wskutek czynu lub zaniechania sprzecznego z postanowieniami prawnemi wymiar podatku nie mógł nastąpić;

2) rozkładanie na raty grzywiem, nałożonych w drodze administracyjnej lub karno-skarbowej na okres 3 miesięcy, zaś do 6 miesięcy, gdy chodzi o zaległość podatkową, powstałą wskutek podwyższenia akcyzy lub opłaty monopolowej od stwierdzonych zapasów, o ile przeprowadzona egzekucja byłaby połączoną ze szkodą płatnika, a nie zachodzi niebezpieczeństwo nieściągalności;

3) umarzanie tych samych zaległości, które stały się dowodnie nieściągalnemi, o ile zaległość nie przekracza kwoty 50 złotych;

4) wydawanie orzeczeń karnych w ramach przewidzianych ustawą karną skarbową;

5) nadzwyczajne łagodzenie kar w myśl postanowień ustawy karnej skarbowej;

6) ostateczne nadawanie koncesji pod nadzorem władz skarbowych II instancji na detaliczną sprzedaż wyrobów monopolu tytuniowego, a po przeprowadzeniu redukcji i rewizji koncesyj alkoholowych również na detaliczną sprzedaż wyrobów monopolu spirytusowego, oraz wszelkich wyrobów alkoholowych, a nadto tymczasowe nadawanie z wolnej ręki zezwoleń na hurtowną sprzedaż wyrobów monopolu tytuniowego aż do przeprowadzenia przepisanego postępowania i decyzji władzy wyższej, o ile utrzymanie opróżnionego chwilowo miejsca sprzedaży leży w interesie monopolu i konsumentów a kandydat posiada wszelkie, wymagane przepisami, warunki. O każdem opróżnieniu hurtownej sprzedaży wyrobów monopolu tytoniowego i ewentualnem tymczasowem nadaniu ma urząd donieść przełożonei izbie skarbowej;

7) przeprowadzanie dochodzeń oraz przepisanego postępowania w sprawie stałego nadania koncesji na hurtowną sprzedaż monopolu tytuniowego oraz wszelkich sprzedaży wyrobów alkoholowych a następnie przedkładanie spraw tych do decyzji właściwej izbie skarbowej;

8) poza normalną kontrolą i nadzorem nad przedsię-

biorstwami, znajdującemi się w okręgu — przyjmowanie wszelkich przepisanych zgłoszeń o zamierzonem uruchomieniu przedsiębiorstw, wytwarzających przedmioty podlegające podatkom pośrednim lub opłatom monopolowym, przeprowadzanie urzędowych sprawdzań, zatwierdzanie protokułów sprawdzań wszelkich przedsiębiorstw już istniejących, o ile urządzenie tych przedsiębiorstw odpowiada obow. przepisom;

9) utrzymanie ewidencji:

a) przedsiębiorstw, wytwarzających lub przetwarzających przedmioty podlegające podatkom pośrednim lub opłatom monopolowym,

b) przedsiębiorstw korzystających z ulg w spłacie podatków pośrednich lub opłat monopolowych,

c) detalicznych i hurtownych sprzedaży wyrobów monopolowych oraz wyrobów alkoholowych;

10) zwalnianie oleju mineralnego od podatku w całości lub w części w wypadkach niezastrzeżonych wyraźnie decyzji wyższej instancji;

11) przyznawanie za przepisanem zabezpieczeniem w ramach ustawowych okresów kredytowania podatków pośrednich i należności monopolowych do wysokości 5.000 zł.;

12) udzielanie zezwoleń na loterję fantową do kwoty 1.000 zł. kapitału gry przy zastosowaniu się zresztą do obowiązujących w tej mierze przepisów;

13) wydawanie zezwoleń na pobór spirytusu do preparatów leczniczych i naukowych oraz dla aptek i szpitali;

14) zatwierdzenie zastępców w koncesjonowanych przedsiębiorstwach sprzedaży monopolowych oraz kierowników we wszystkich przedsiębiorstwach podlegających Kontroli skarb.;

15) wykonywanie z własnej inicjatywy lub też na zlecenie władzy przełożonej poza wymienionemi wypadkami takze innych czynności w zakresie podatków pośrednich i monopoli państwowych oraz w innym zakresie (cło) celem zabezpieczenia Skarbn Państwa. Wszelkie nadzwyczajne czynności, powzięte z własnej inicjatywy, powinny być podane do wiadomości izby skarbowej.

Do zakresu działania naczelnika urz. akcyz i mon. należy:

a) kierownictwo urzędu, decyzja w sprawach należących do właściwości urzędu (§ 66) i kontrola podwładnego personelu tak urzędu jak i Kontroli skarb.;

b) osobista rewizja i kontrola wszystkich przedsiębiorstw, wytwarzających artykuły podlegające akcyzie względnie stanowiące przedmiot monopolu państwowego oraz większych zakładów handlowych prywatnych tudzież wszystkich zakładów monopolowych;
c) weryfikacja przedsiębiorstw, w myśl obowiązujących ustaw i przepisów;
d) załatwianie tajnych i poufnych spraw ogólnych i personalnych;
e) prowadzenie ważniejszych dochodzeń skarbowo-karnych i dyscyplinarnych;
f) ustawianie, tarowanie i kontrola działalności aparatów kontrolno-mierniczych w przedsiębiorstwach;
g) kontrolowanie czynności podwładnych organów kontroli skarbowej w wytwórniach i zakładach handlowych (§ 66) osobiście oraz zapomocą sprawdzania dzienników służbowych;
h) pouczanie podwładnego personelu;
i) wydawanie zarządzeń celem rychłego i prawidłowego biegu urzędowania;
j) kontrolowanie wszystkich ksiąg i zapisków prowadzonych w urzędzie;
k) lustracja czynności kancelaryjnych inspektorów, oddziałów Kontroli skarbowej i urzędników eksponowanych w terminach i w sposób w dotyczących instrukcjach wskazany.

Szczegółowego podziału czynności pomiędzy działy tak wydziałów izb skarbowych, jak i urzędów akcyzowych nie podaję z braku do tego większej potrzeby: interesujący się znajdą te szczegóły w Nr. 66 „Dziennika Ustaw“ lub w Nr 23 „Dziennika Urzędowego M. S.“ z r. 1927.

Rozporządzenie o organizacji i zakresie działania izb skarbowych i podległych im urzędów skarbowych w pewnych częściach nasuwa pewne spostrzeżenia i uwagi.

Skutkiem wymienienia w jednym i tym samym ustępie 2 paragr. 42 rozporządzenia M. S. obok siebie i urzędów sk. i organów Kontroli skarbowej otrzymuje się nieco dziwny wynik: wyglada tak, że urzędy skarbowe rzekomo podlegają inspekcji ze strony nie tylko przedstawicieli instancji wyższej, t. j. przez rewizorów izby skarbowej, lecz i przez organa in-

stancji niższej, to jest przez oddziały czyli brygady lotnej kontroli. *)

Z treści ustępu c. § 43 wynika, że urzędnik Kontroli skarbowej nie jest urzędnikiem akcyzowym. Dosłowne brzmienie powołanego ustępu jest następujące: „kontrolowania czynności podwładnych urzędników akcyzowych i organów Kontroli skarbowej“: jest to widocznie forma określania stosunku wzajemnego personelu działu służby akcyzowo-monopolowej według norm, jakie dawniej istniały w byłym zaborze austrjackim, w którym Kontrola skarbowa pod nazwą „Straż skarbowa“ nie posiadała praw urzędniczych, stanowiąc oddzielny korpus. Obecne przepisy prawne oraz warunki służby akcyzowej w Polsce wyraźnie wskazują na ścisły stosunek wzajemny, istniejący pomiędzy wszystkiemi instancjami administracji akcyzowej.

Autorowi niniejszego artykułu niejednokrotnie dalo się słyszeć z ust osób zajmujących wysokie stanowisko w Ministerstwie Skarbu, iż urzędnik Kontroli skarbowej jest urzędnikiem akcyzowym i wyraz „kontrola skarbowa” określa w istocie nie „stan“, lecz jedynie „funkcje“ urzędnika.

Treść § 66 również nieco dziwnie brzmi: „Urzędy skarbowe akcyz i monopolów państwowych wykonywują **przez swych urzędników i organa kontrolne** nadzór nad przedsiębiorstwami...” Więc urzędy mają rzekomo w swem rozporządzeniu nie tylko urzędników, lecz jeszcze jakieś organa, które nie są urzędnikami!

W ustępie a) § 67, określającego zakres działania naczelnika urzędu, w wyrażeniu „i kontrola podwładnego personelu tak urzędu jak i Kontroli skarbowej“ należałoby pomiędzy słowami „tak” i „urzędu” umieścić słowo: „biura“, ponieważ z obecnej treści wynika, że Kontrola skarbowa jest czemś odrębnem od urzędu.

Przytoczone pozostałości z okresu przed odrodzeniem Polski nie mają wielkiego znaczenia, lecz — jak twierdzą koledzy z jednej z dzielnic dają pewuym czynnikom urzędowym podstawę do traktowania urzędników służby zewnętrznej w sposób, o którym czas już zapomnieć. Niech owe czynniki przypomną, iż „tempora mutantur, mutamur et nos in illis”. Więc niech się zmienią!

---

*) Funkcje lotnych brygad zostały zmienione rozporządzeniem M. S. z d. 4. XI. 1927 r. o organizacji Kontroli skarbowej.

NALEŻY UMOŻLIWIĆ AWANS REWIDENTOM KONTROLI SKARBOWEJ.

Na zasadzie art. 16 rozporządzenia Min. Skarbu z dn 24 czerwca 1925 r. rewidenci Kontroli skarbowej zaliczeni zostali do III, zaś komisarze i inspektorzy do II kategorji stastanowisk służbowych w myśl art. 11 i 17 ustawy o państw. służbie cywilnej z dnia 17 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164), oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 26-go czerwca 1924 roku o ustanowienie tabeli stanowisk we władzach i urzędach pańtwowych (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 631) przyczem rewidenci Kontroli skarbowej, posiadajacy poziom wykształcenia, określony w art. 11 p. 2 ustawy o państw. służbie cywilnej (ukończone wykształcenie średnie ogólnokształcące lub zawodowe) mogą awansować na stanowiska służb. w II kategorji w miarę wolnych etatów, natomiast uzyskanie przez rewidentów, nie posiadających ukończonego wykształcenia średniego lub zawodowego stanowisk w II kategorji w dziale służby Kontroli skarbowej, uzależnione zostało od uzyskania veniam studiorum i złożenia praktycznego egzaminu, przewidzianego w rozporządzeniu Rady Ministrów z dn. 16. I. 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 103).

Trudność uzyskania obecnie eniam studiorum, nieunormowane i nieujednostajnione stosunki awansowe oraz wstrzymanie awansów od dwóch lat—spowodowały, że bardzo znaczna część rewidentów Kontroli skarbowej, posiadających za sobą długoletnią nienaganną służbę zawodową, znalazła się na najniższym stopniu służbowym, stając się ofiarami nieunormowanych stosunków awansowych w poszczególnych dzielnicach Rzeczypospolitej oraz biurokratycznych przepisów, stojących w jaskrawej sprzeczności z dobrze pojętym interesem służby.

Wprawdzie na trudne warunki awansowe zwróciło uwagę Ministerstwo Skarbu, gdyż w wydanym niedawno okólniku oznajmił, że byłoby skłonne udzielać dłużej służącym, dobrze kwalifikowanym, a posiadającym conajmniej ukończoną szkołę powszechną (7 klas) lub trzy klasy szkoły średniej rewidentom Kontroli skarbowej wyjątkowo zwolnienia od wymogu wykształcenia, przepisanego dla II kategorji

urzędników państw.—i dopuszczenia ich do egzaminu praktycznego, wymaganego do uzyskania stanowiska II kategorji.

Tak więc awans całkowicie uzależniony został od minimum wykształcenia i w praktyce okazują się opłakane skutki tak jednostronnie ujętego zagadnienia, mającego pierwszorzędne znaczenie dla wielu, a nawet b. wielu urzędników Kontroli skarbowej, szczególnie w dzielnicy Małopolskiej. Jednak doświadczenie nas uczy, że ukończenie nawet studjów uniwersyteckich nie zawsze jest wystarczające do wykonywania odpowiedzialnej służby urzędnika akcyzowego, o ile służbę tę nie poprzedzi dłuższa praktyka w tym zawodzie. A praktyka ta nie jest łatwą, zwłaszcza przy rozwoju naszego ustawodawstwa—i w najlepszym razie wymaga ona kilku lat mozolnej i wytrwałej pracy. Naogół urzędników skarbowych z wyższem względnie średniem wykształceniem u nas brak, skutkiem czego kierownicze stanowiska we władzach skarbowych II instancji, ba, nawet w Ministerstwie nie zostały dotychczas obsadzone urzędnikami z wyższem wykształceniem. A przecież w pierwszej linji stanowiska kierownicze winne być obsadzone przez urzędników z odpowiednim cenzusem naukowym. Jednak z uwagi na brak sił referendarskich, poważne stanowiska w urzędach skarbowych powierzono w przeważnej części urzędnikomj nie posiadającym wymaganych studjów, ale za to długoletnią praktykę i rutynę. I urzędnicy ci — z małemi wyjątkami — zdali i zdają egzamin dojrzałości na zajmowanych stanowiskach. Jakże inaczej podobne zjawisko przedstawia się na gruncie Kontroli skarbowej, która szczególnie po macoszemu traktowana jest przedewszystkiem w Małopolsce, gdzie człowiek zaczyna się dopiero od prawnika!

Rozporządzenie o organizacji Kontroli skarb. z 1925 r. hermetycznie zamyka rewidentów Kontroli skarbowej, nie posiadających minimum przepisanego wykształcenia w XI st. sł., bez możności uzyskania nawet veniam studiorum. Zważywszy, że w Kontroli skarbowej pozostaje znaczny jeszcze zastęp rewidentów, którzy, niestety, tego minimum wykształcenia nie posiadają, stwierdzić musimy, że sytuacja tych urzędników jest istotnie tragiczną. A jednak urzędnicy ci, z małemi wyjątkami, posiadają długoletnią praktykę i rutynę i z pożytkiem dla służby mogliby pełnić funkcję komisarzy, jednak

tylko formalny przepis na to nie pozwala. A przecież w czasie przejściowym w r. 1920 zamianowano większą liczbę kontrolerów skarbowych (b. respicjentów i nadstrażników), służących ponad lat 15 komisarzami Kontroli skarb., bez względu na cenzus naukowy, z których niejeden obecnie zajmuje stanowisko inspektora, wywiązując się z obowiązków służbowych znakomicie, ku zadowoleniu przełożonych władz, mimo braku częstokroć tak wymaganego obecnie cenzusu naukowego i patentu egzaminacyjnego.

W czynnej służbie w Kontroli skarbowej pozostaje jeszcze wielu kontrolerów skarb., posiadających dawny egzamin respicjenta, bądź co bądź wówczas ważny do objęcia stanowiska kierownika Nadzoru (obecnego Inspekotra). Obecnie urzędnicy ci, którzy z różnych przyczyn nie awansowali do chwili wejścia w życie rozporządzenia Min. Skarbu z roku 1925 o organizącji Kontroli skarbowej, nie mogąc uzyskać veniam studiorum, skazani zostali na dożywotnich kontrolerów skarbowych. Nasuwa się pytanie, czy egzamin na respicjenta obecnie nie ma już absolutnie żadnego praktycznego, fachowego znaczenia i urzędnik z takim egzaminem rzeczywiście nie nadaje się na stanowisko komisarza? Śmiem twierdzić, że pośród tych wydziedziczonych jest wielu tęgich urzędników, dla których wyjście z trudnej sytuacji, w jakiej się znaleźli zbiegiem okoliczności, znaleźć się musi. Ograniczenie III kategorji w wykazie stanowisk dla Kontroli skarbowej do XII i XI st. sł., wychodząc z dobrze pojętego interesu służbowego, jest szkodliwe.

Urzędnik, którego na całe życie zamyka się w granicach jednego st. służb., ulec musi depresji moralnej i nie mając perspektywy na możliwość awansu oraz widoków na nagrodę za ciężką i odpowiedzialną służbę, prędzej czy później staje się siłą mało produktywną.

Liberalniejsze stosowanie postanowień rozporządzenia Min. Skarbu z dnia 8 marca b. r. L. 4248 546/W. D. oraz stworzenie możności awansu w III kategorji stan. służb. do VIII st. sł., podobne jak to ma miejsce w innych dekasterjach pracowników państwowych, będzie jedynem wyjściem z obecnego stanu prawnego.

Powyższe poddajemy pod rozwagę decydujących czynników. *W. Burczyn.*

PODATEK DOCHODOWY
W STOSUNKU DO UPOSAŻEŃ URZĘDNIKÓW PAŃSTW.

Jednym z najdonioślejszych projektów w dziedzinie reform podatkowych, rozważanych obecnie przez radę finansową, jest projekt zasadniczych zmian w dotychczasowej ustawie o podatku dochodowym.

Każdy urzędnik skarbowy niezależnie od działu pracy posiadać powinien nie tylko dokładną znajomość przepisów podatkowych, z którymi codziennie ma do czynienia, lecz również znajomość—przynajmniej ogólną z takiemiż przepisami, wchodzącemi w zakres obowiązujących czynności w innych działach skarbowości. Pośrednie czy też bezpośrednie opodatkowanie w stopniu jednakowym może wywierać wpływ na stan materjalny ludności, a więc niema skarbowiec prawa nie interesować się sprawami podatkowemi wogóle.

Kwestja podatku dochodowego dotyczy nas nie tylko z ogólnego punktu widzenia, jako skarbowców, lecz jeszcze dlatego, że należymy do liczby tych, którzy ten podatek opłacają. Nie jest więc dla nas obojętnem, w jakim stopniu projekt reform w dziedzinie podatku dochodowego odbić się ma na naszych szczupłych poborach urzędniczych.

Do najważniejszych zmian, które wprowadza ten projekt, zaliczyć należy:

1) wprowadzenie odrębnego opodatkowania osób prawnych, zarówno obowiązanych, jak i nie obowiązanych do publicznego składania rachunków, jednolitą stawką podatkową w wysokości 20% zysku bilansowego;

2) podział podatku dochodowego od osób fizycznych i spadków wakujących, na wzór francuski, na szereg proporcjonalnych podatków cząstkowych, obciążających poszczególne rodzaje dochodu podatnika, oraz na podatek ogólny uzupełniający, któremu podlegałaby łączna kwota wszystkich dochodów podatnika;

3) wprowadzenie przy podatkach cząstkowych stopy podatkowej bez progresji w formie stałego procentu od czystego dochodu, w wysokości: 6 proc. od dochodów z gruntów dzierżawnych, od dochodów z wolnych zajęć zawodo-

wych oraz uposażeń, emerytur i wynagrodzeń za pracę najemną; 8 proc. od dochodów z gruntów eksploatowanych przez właściciela oraz od dochodów z przedsiębiorstw; 10 proc. od dochodów z gruntów oddanych w dzierżawę, z budynków, z kapitałów pieniężnych, praw majątkowych i rent, wreszcie 15 proc. od dochodów z wynagrodzenia procentowego (tantjem);

4) wprowadzenie dla wymiaru podatku dochodowego uzupełniającego skali progresywnej, której maksymalna wysokość nie przekraczałaby 15 proc. przy dochodach najwyższych (ponad 168.000 złotych rocznego czystego dochodu);

5) wprowadzenie zasady wyłączenia części dochodu od opodatkowania podatkiem cząstkowym, mianowicie: całkowitemu zwolnieniu od opodatkowania podlegałyby dochody do 1000 zł., część dochodu ponad 1000 zł. do 2.000 zł. przyjmowanaby była do opodatkowania w połowie, a część od 2.000 zł. do 3.000 zł. w trzech czwartych, w całości zaś opodatkowaną byłaby dopiero część dochodów ponad 3.000 zł. dochodu rocznego; wyjątek stanowiłoby opodatkowanie dochodów i uposażeń, emerytur i pracy najemnej, przy którym zwolnieniu podlegałyby dochody do 1.500 zł., zaś dochody ponad 1.500 zł. do 5000 zł. przyjmowaneby były do opodatkowania w połowie, a powyżej 5.000 zł. w całości; w podatku natomiast uzupełniającym maximum nieopodatkowane określono w wysokości 3.000 zł.;

6) uchylenie postanowień dotychczasowej ustawy o imunitecie (zwolnieniu od podatkn dochodowego) wszystkich gospodarstw rolnych poniżej 15 hektarów (około 30 morgów) oraz uchylenie przepisów o przymusie składania zeznań o dochodzie; w zwiazku z tem uchylono postanowienie o wyjątkach od przymusu deklaracyjnego, z których korzystali właściciele nieruchomości gruntowych, nie przekraczających 30 hektarów oraz właściciele mniejszych przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych i dzięki którym unikali obowiązku podatkowego; projekt nowej ustawy o podatku dochodowym wprowadza obowiązek składania zeznań o dochodzie tylko w razach wezwania ze strony władz skarbowych;

6) rozszerzenie zakresu osób, korzystających ze zniżek w podatku dochodowym, przewidzianych dla obarczonych rodziną: projektowane jest mianowicie, aby wysokość dochodu,

przy którym mogą mieć zastosowanie zniżki, była podwyższona z 7.200 zł. do 12.000 zł.; jednak wielkość zniżek uległaby przytem znacznemu zmniejszeniu;

8) zniesienie komisji szacunkowych i powierzenie wymiaru podatku dochodowego w pierwszej instancji urzędom skarbowym podatków i opłat.

Obok wielu zalet, projekt zmian zawiera szereg postanowień, budzących najpoważniejsze wątpliwości i zastrzeżenia.

Przedewszystkiem budzą wątpliwości postanowienia, dotyczące opodatkowania osób prawnych. Wyodrębnienie osób prawnych z opodatkowania dotychczasowego według skali progresywnej oraz zastosowania jednolitej stawki podatkowej jest niewątpliwie zmianą celową. Projektowana jednak stawka celowa w wysokości 20 procent zysku bilansowego, zbliżona do stawek wielkich mocarstw przemysłowych, wydaje się być dla Polski zbyt wysoką.

Najpoważniejsze wątpliwości budzi projekt wprowadzenia systemu podatków dochodowych cząstkowych, obciążających poszczególne źródła dochodu, przy zachowaniu dotychczasowego systemu podatków rzeczowych przychodowych oraz podatku majątkowego, jako podatku stałego. W wyniku takiej reformy nastąpiłoby nie uproszczenie systemu podatkowego, lecz jego skomplikowanie przez trzy kategorje podatków bezpośrednich obciążających właściwie ten sam dochód danej jednostki gospodarczej: raz w postaci stałych stawek podatkowych, obliczonych na podstawie domniemanego przychodu, drugi raz w formie procentowej stawki od czystego dochodu tejże jednostki, trzeci raz w formie stawki procentowej od opodatkowanego objektu majątkowego. Ponieważ w nielicznych tylko przypadkach czysty dochód jednostek gospodarczych byłby ustalany na podstawie ksiąg rachunkowych i dokumentów, przeważnie zaś byłby obliczany według norm przeciętnej dochodowości, projektowany system podatków cząstkowo-dochodowych niewiele różniłby się od istniejących podatków przychodnych; wprowadzony zaś równolegle z tamtym, przyczyniłby się do poważnego skomplikowania czynności urzędów wymiarowych oraz stworzyłby poważniejsze od istniejących trudności w wywiązywaniu się placówek gospodarczych ze swych zobowiązań wobec Skarbu Państwa.

Drugą zmianą ujemną jest obniżenie maximum wolnego od opodatkowania w dochodach fundowanych z 1.500 zł. rocznego dochodu na 1.000 zł., równających się obecnie 580 frankom złotym. Wprawdzie według nowego projektu obciążenie podatkiem cząstkowym dotyczyłoby tylko nadwyżki ponad 1.000 zł. lub 1.500 zł., a nadto opodatkowanie dochodów do 3.000 zł. (przy dochodach fundowanych) ewentualnie do 5.000 zł. (przy dochodach za pracę najemną), liczoneby było tylko od części nadwyżki ponad wskazane minimum, jednak, mimo to, wyłączone jest, aby warstwy ludności o tak nizkich zarobkach mogły tym znikomym nawet obciążeniom podołać. Poważnym również argumentem przemawiającym przeciw tak nizkiemu maximum nieopodatkowanemu są zbyt wysokie koszty wymiaru i poboru, jakich nie dałoby się uniknąć przy opodatkowaniu tak nizkich dochodów. W każdym razie zmianą dużej doniosłości jest zniesienie w nowym projekcie przywilejów podatkowych, wprowadzonych do ustawy pod presją polityczną stronnictw włościańskich w sejmie, przywilejów, które przyczyniły się do powstania poważnych nierównomierności w opodatkowaniu.

Budzi wątpliwości również znaczne podwyższenie skali opodatkowania (licząc łącznie podatek cząstkowy i uzupełniający) w dziedzinie dochodów średnich, oraz niższych, niż średnie; podwyżka w stosunku do obecnie obowiązującej wysokości dochodzi w niektórych stopniach do 50 proc., dałoby to w rezultacie bardzo znaczne i dotkliwe opodatkowanie warstw średnich, w szczególności zaś czerpiących dochody z uposażeń, emerytur i pracy najemnej.

Wadą projektu jest także sposób uregulowania sprawy zeznań o dochodzie. Wobec obniżenia maximum, wolnego od opodatkowania, do 1.000 zł. i nadania podatkowi dochodowemu cech powszechności, niewątpliwie konieczne było zniesienie obowiązku przedstawiania zeznań o dochodzie i wprowadzenie postanowień o wymierzaniu podatku dochodowego na podstawie materjałów, posiadanych przez urzędy skarbowe, jednakże brak w projekcie postanowień, mających na celu przygotowanie płatników do przyszłego przymusu deklaracyjnego. Wskazane byłoby przyznanie płatnikom, składającym zeznanie o dochodzie, pewnych uprawnień w postępowaniu wymiarowem, oraz ulg pieniężnych, któreby skła-

niały w rezultacie wszystkich płatników do przedstawiania deklaracji.

Do zasadniczych ujemnych stron projektu zaliczyć jeszcze trzeba brak głębszego sprecyzowania postanowień, dotyczących sposobu obliczania dochodu, podlegającego opodatkowaniu, brak postanowień, dotyczących potrąceń z dochodów z posad oraz wolnych zajęć zawodowych, pominięcie zagadnienia celowych ulg i zwolnień od podatku w związku z pracami meljoracyjnemi, rozbudową przedsiębiorstw, inwestycjami i t. p., brak postanowień co do ulg rodzinnych w podatkach cząstkowych i t. d.

Z szeregu przytoczonych powyżej uwag pozwolę sobie zwrócić uwagę kolegów przeważnie na te, które najbliżej nas, jako obecnych względnie przyszłych płatników podatku dochodowego dotyczą.

Przedewszystkiem liczyć się musimy, że projekt nowelizacyjny znacznie zwiększa liczbę osób obciążonych podatkiem. Według przepisów obowiązujących opodatkowanie uposażeń służbowych rozpoczyna się od kwoty, przewyższającej 2.500 zł. rocznie czyli 208,33 zł. miesięcznie. Projekt przewiduje obciążenie podatkowe już od kwoty, przekraczającej 1.500 zł. rocznie, czyli 125 zł. miesięcznie.

W państwie ekonomicznie słabem, jakiem — niestety! — jest Rzeczypospolita Polska, liczba jednostek, posiadających większe dochody, jest niewielka, a więc efekt podatkowy osiągnięty z opodatkowania takich tylko jednostek nie może być wystarczający dla celów gospodarki państwowej. Wobec tego zrozumiałem jest dążenie Ministerstwa Skarbu w kierunku zwiększenia liczby osób, obowiązanych do spłacania podatku dochodowego. Kwoty małe ale liczne dać muszą większy ostateczny efekt.

Tak,—rozumiemy cel projektowanego zniżenia wysokości stopnia dochodu, podlegającego podatkowi! Ale trudno urzędnikowi—temu białemu murzynowi—pogodzić się z myślą, że jego położenie materjalne zamiast się polepszyć, ma się jeszcze pogorszyć w drodze opodatkowania nawet najniżej płatnych osobników. Należałoby nad tem się zastanowić.

Dotychczasowa ustawa o państwowym podatku dochodowym wogóle jest bezwzględna w stosunku do ludzi, do-

chód których płynie jedynie z pracy zarobkowej, a więc i to urzędników państwowych. Przytoczę kilka przykładów.

1. Każdemu podatnikowi, źródłem dochodu którego jest rola, przemysł, handel lub kapitał, w myśl. art. 26 Ust. obniża się stopę podatkową o dwa stopnie na każdego członka rodziny ponad jednego. Tak np. jeżeli ktoś ma żonę i dwoje dzieci, podatek mu się obniża o cztery stopnie skali podatkowej. Urzędnik chociażby nadmiernie obciążony rodziną — z żadnej zniżki korzystać nie może. Wobec tego znane mi są osobiście wypadki, kiedy handlowiec przy niezrównanie większem, niż uposażenie pewnego urzędnika, dochodzie, od podatku bywał zwolniony, zaś urzędnik stale płacił w postaci comiesięcznych potrąceń z jego uposażenia.

2. Przy wymiarze podatku dochodowego bierze się pod uwagę wszystkie okoliczności ujemnie wpływające na ogólne położenie ekonomiczne podatnika (klęski żywiołowe, okradzenie, ciężka choroba i t. d.). Dla urzędnika ta zasada nie jest stosowana A przecież wiemy, jak ciężkiem bywa czasem położenie tego lub innego z kolegów, kiedy którykolwiek z członków rodziny zapadnie na chorobę! Pomoc lekarska państwowa? No! wiemy już co i ile ona nam daje! Pożal się Boże!

3. Na mocy ustawy wymiar podatku dokonywany jest wogóle na podstawie danych z ubiegłego roku kalendarzowego względnie gospodarczego, jakie zostały w weznaniu wykazane. Osobiste obserwacje dały mi możność skonstatować, iż omal nie w przeważającej ilości wypadków płatnicy ze sfer przeważnie rolniczych korzystają z przysługujących ulg nie koniecznie zgodnie z sprawiedliwością. Zwykle bywa tak, iż w roku nieurodzajnym wymiar jest stosunkowo mały ze względu właśnie na ten nieurodzaj, zaś w roku urodzajnym trudno o większy wymiar, bo każdy zainteresowany płatnik z powodzeniem dowodzi, że wymiar winien być zastosowany do stanu rzeczy w minionym okresie gospodarczym, to jest w okresie nieurodzaju lub innych klęsk żywiołowych. W stopniu mniejszym podobnej okoliczności dało się zauważyć również i w dziedzinie handlu i przemysłu. Ale urzędnik zawsze płaci: w latach urodzajnych nic na tym urodzaju nie wygrywa, zaś w nieurodzajnych tylko cierpi skutkiem drożyzny!

Nie można nie uznać czynnikom odpowiednim słuszno-

ści w przyznawaniu pewnych ulg, udzielanych celem poparcia tych lub innych gałęzi przemysłu i handlu, ale i urzędnik państwowy w ogólnej sprawie państwowej poważnie wpływa na stan Skarbu Państwa, a więc nie w mniejszym stopniu od rolników, przemysłowców i handlowców zasługuje na odpowiednią opiekę ze strony powyższych Władz.

„Dopóki dziecko nie zapłacze, matka się nie obudzi“, mówi przysłowie. W sprawie nierównomiernego stosunku ustawowego do dwóch grup podatników rolników przemysłowców i handlowców z jednej strony, a pracujących w instytucjach państwowych i przedsiębiorstwach prywatnych — z drugiej, winny zarządy zrzeszeń donieść do wiadomości czynników miarodajnych o potrzebach i bólach ludzi pracy. Szczególnie winny o to się starać związki pracowników państwowych, a to ze względu na to, że przedsiębiorca prywatny może — o ile zechce podnieść swoim pracownikom wysokość zarobku w stosunku do pogorszenia sytuacji skutkiem obciążenia podatkiem, zaś władze przełożone w instytucjach państwowych nawet wobec najlepszych chęci nic poradzić nie mogą, bo skrępowane są budżetem Państwowym,

A więc — płaczmy.!

B-wicz.

Obowiązkiem moralnym każdego urzędnika jest należenie do swej fachowej organizacji urzędniczej, bowiem w jedności siła!

RUCH SŁUŻBOWY

KONTROLI SKARBOWEJ W III KWARTALE 1927 R.

(WEDŁUG DANYCH DEP. AKCYZ I MONOP.)

Izba skarbowa w Białymstoku: Usam Białystok: mianowany kom. X st. Wacław Aukiewicz — komisarzem w IX st. sł.; zmarł kom. Juljan Gogołowicz 7. VI. 27. Przeniesiony kom. Piotr Morawiecki — do Bielska na G. Śląsku. Usam Grodno: mianowany kom. X st. Marcin Zarębski — komisarzem w IX st. sł. Usam Łomża: przeniesiony kom. Eugenjusz Niedźwiedzki do Stanisławowa.

Izba skarbowa w Brześciu nad Bugiem: Przeniesieni: inspektor Konstanty Kuźnicki — do Drohiczyna; komisarze: Wacław Kulikowski do Sarn, Wiktor Kamiński — do Baranowicz; rewident Adam Burakowski — do Łunińca (z Punska).

Izba skarbowa w Grudziądzu: Nowoprzyjęci rewidenci w XI st. sł. Tomasz Wolski, Bronisław Meketnik, Juljan Rakietty, Stanisław Drobotowicz, Eugenjusz Chmielowiec, Mieczysław Krechowicz, Franciszek Paradowski; Usam Brodnica: mianowany kom. X st. Jan Jaworski — komisarzem w IX st. sł.; przeniesiony kom. Mieczysław Wiszniewski — z Tczewa do Działdowa. Usam Grudziądz: mianowani kom. X st. Antoni Żur komisarzem w IX st. sł.; rewident Stanisław Rawicz-Twarog — komisarzem w X st. sł. przeniesieni rewidenci Jan Sagański z nowego do Torunia i Konstanty Cudziło z Miłobędza do Grudziądza. Usam Starogard: mianowany kom. X st. Mieczysław Nagawiecki — komisarzem w IX st. sł.; przeniesiony rewident Karol Hasiak do Pelplina. Usan Toruń, mianowani komis. X st. Grzegorz Mycko, Marcin Pawlak i Władysław Tyczyński komisarzami w IX st. sł.; nowoprzyjęci rewidenci Tomasz Wolski, Bronisław Meketnik. Usam Wejherowo: minowani komis. X st. Karol Nowicki, Leon Lyttak — komisarzami w IX st. sł.; rewident Bazyli Góral komisarzem w X st. sł.; Inspektorat graniczny Kontroli skarbowej w Tczewie: mianowani Stanisław Lenart, Józef Bałon, Antoni Zacharjasz, Edmund Bohaczyk — komisarzami w IX st. sł.; Zwolnieni ze służby rewidenci Antoni Deja, Roman Schufeld, Wła-

dysław Skotnicki, przeniesieni: rewident Józef Perkowski do Wejherowa, insp. Antoni Ziemiecki — do Starogarda.

Izba skarbowa w Kielcach: Usam Częstochowa: mianowany st. komisarz Feliks Chodorowski — inspektorem w VIII st. sł.; przeniesieni rewidenci Antoni Baran do Klimontowa, Bolesław Kurc z Białobrzegu do Częstochowy, nowoprzyjęty rewident Marjan Kuleszyński. Usam Kielce: w stan spoczynku st. komisarz Bolesław Łotocki, zwolniony ze służby Tadeusz Ligenza, przeniesieni: komisarz Zygmunt Lembke do Kielc, rewident Roman Piwoński do Jędrzejowa. Usam Miechów: przeniesiony rewident Stanisław Chysz — do okręgu Izby warszawskiej. Usam Opatów: nowoprzyjęty rewident Zygmunt Szalek, w stan spoczynku — komisarz Aleksander Czmoła. Usam Radom: przeniesiony rewident Bolesław Kurc do Częstochowy.

Izba skarbowa w Krakowie. Usam Kraków: mianowani: komisarz X st. sł. Dymitr Machalczuk, Jan Ostachowski komisarzami IX st. sł.; rewid. Ludwik Kielarski — kom. w X st. sł.; przen. komisarze Juljan Jankowski i Aleks. Kieczura z Białej do Bochni, Wojciech Śliwa z Myślenic do Wieliczki; przemianowany komisarz Maksymiljan Petersch na adjunkta kancelaryjnego w IX st. sł. Usam Tarnów: mianowany rewident Marjan Keyha komisarzem w X st. sł. Usam Wadowice: mianowano kom. X st. Władysław Obuchowicz komisarzem w IX st. sł., rewident Stanisław Wrona — komisarzem w X st. sł. Usam Nowy Sącz: przeniesieni komisarze Ludwik Siedlecki z Czarnego Dunajca do Gorlic, Józef Łabuda do Glinika Marjampolskiego, Ignacy Ratajski do Izby Lwowskiej, rew. Jan Żarski do Czarnego Dunajca; zwolniony ze służby komisarz Roman Rymarowicz.

Izba skarbowa w Lublinie. Usam Chełm: kom. X st. Michał Przychitko — komisarzem w IX st. sł.; przeniesieni komisarze Jakób Mazur do Włodawy, Marjan Heck do Hrubieszowa, Leopold Raczyński do Lubartowa, Stanisław Vogel do Kraśnika, Stanisław Janiak, insp. VII st. Henryk Nowak do Puław. rewidenci Władysław Pułys do Chełma, Stanisław Lange do Siedliszcza; nowoprzyjęty rewident XII st. Stanisław Tomaszewski; zwolniony ze służby rewident Apolinary Krycki. Usam Lublin: mianowany rewident Władysław Wołłk komisarzem w X st. sł.; przeniesieni inspektorzy Bronisław

Grubner z Węgrowa do Lublina, Henryk Nowak z Hrubieszowa do Puław, Onufry Poliszczuk z Wydz. IV Izby do służby w Kontroli skarb. w Lublinie, rewidenci Mieczysław Dutkiewicz z Sokołowa do Starej Wsi, Mieczysław Witkowski z Kasy sk. w Lublinie do Kontroli sk. w Lublinie; Jeżewski Stanisław z Biłgoraju do Opola, Stanisław Kuśmider do Zelechowa, Józef Ciekoż z Lublina do Horodla, Bolesław Gajewski z Opola do Hrubieszowa; przemianowany Tadeusz Bajan z Urzędu P. i O. sk. w Lublinie na rewidenta Kontr. skarb. w Lublinie. Usam Łuków: mianowany rżwident Władysław Kwiatkowski komisarzem w X st. sł., przeniesiony komisarz Jakób Mazur z Garwolina do Włodawy, nowoprzyjęty Stefan Bereziak w Łukowie, zwolnieni ze służby rewidenci Zenon Sobocki i Bronisław Grelus. Usam Siedlce: mianowany kom. X st. Roman Romanyk komisarzem w IX st. sł. w Siedlcach; nowoprzyjęty rewident XII st. Paweł Kinurt. Usam Zamość: mianowany kom X st. Feliks Fannaś w IX st. sł.; przeniesiony Józef Bukowski do Sambora; w stan spoczynku insp. Romuald Samaniewski.

Izba skarbowa we Lwowie. Nowoprzyjęci rewidenci Kontroli skarb. w XI st. sł.: Wacław Hermuch dla Łańcuta, Dyonizy Tuczapski dla Lwowa 1, Edward Golas dla Lwowa 4, Józef Babiak dla Borysławia, Mieczysław Obuchowicz dla Stryja, Tadeusz Tołuszyński dla Stryja, Stefan Pańczyszyn do Lwowa 4, Michał Smulski do Łopatyna, Marek Dabel do Kałusza, Tadeusz Kielawa do Mościsk, Zygmunt Przybylski do Lwowa 1, Józef Zajączkowski do Lwowa 3. Usam Brody: mianowani komisarze X st. Wiktor Czeżowski i Juljan Łotocki komisarzami w IX st., rewidenci XI st. Bronisław Jaroński, Leon Matuszyński, Jan Kowalski i Władysław Pluterski—komisarzami w X st. sł.; przeniesieni: komisarz Józef Swoboda z Złoczowa do Sassowa; w stan spoczynku komisarze X st. Kazimierz Artwiński i Józef Rąpała, rewidenci XI st. Grzegorz Czerniak, Jan Piaseczyński, Rafał Sikorski i Jozef Biernecki. Usam Brzeżany: mianowany komis. X st. Kazimierz Bieniarz komisarzem w IX st. sł. (dla Rohatyna); przeniesieni insp. VIII st. Filip Mączyński z kongresówki do Brzeżan, rewident Kazimierz Motyka ze Złotego Potoku do Podhajec; zwolniony ze służby rewident Franciszek Pawliński. Usam Czortków: mianowano komisarzami X st. rewi-

denci: Antoni Halarewicz, Jan Ryczar, Michał Chudy, Stefan Rohoziński i Władysław Czupkiewicz; przeniesieni komis. IX st. Roman Drożdż z okręgu Łódzkiej Izby sk. do Czortkowa, insp. VIII st. Edward Kunieczko do Kopyczyniec, kom. Antoni Galerewicz do Lubaczowa, Władysław Czupkiewicz do Przemyśla; rewidenci Teofil Wołczuk do Drohobycza, Stanisław Bednarski do Lubaczowa; komisarze Józef Krzyżanowski, Dyonizy Koraczewski, Stefan Łaptuła i Franciszek Gromnicki oraz rewidenci Bronisław Dobrzański, Władysław Maryński, Ludwik Rzyjałdowski i Kornel Antulski do Kołomyjskiego Okręgu Skarbowego; zmarł rewident Stanisław Błyszczak 30. VIII. 1927. Usam Jarosław: mianowany komis. IX st. Dąbrowski insp. w VIII st., w stan spoczynku komis. IX st. Kornel Antecki; zwolniony ze służby rewident Stanisław Frankiewicz; przeniesiony insp. VIII st. Józef Ćwikliński do Dynowa. Usam Kołomyja: w stan spoczynku inspektorzy VIII st. Kasper Slodziński i Ignacy Garlicki, rewident Eugenjusz Nakłowicz; przeniesieni insp. VII st. Mieczysław Rodzynkiewicz do Śniatynia, kom. IX st. Jan Żegulowski z Warszawy do Kołomyji. Usam Lwów: mianowani komisarz Józef Jastrzębski—insp. VIII st., kom X st. Jan Regner, Eugenjusz Piotrowski i Kazimierz Passek komisarzami w IX st. sł., rewident Józef Wysocki urzędnikiem rachunkowym w urz. Lwow. przeniesieni; insp. VIII st Jan Czosnykowski do Sambora, komisarz IX st. Bronisław Oborski do Sambora, komis. X st Józef Günter do Chodorowa, Jerzy Popiel do stałego nadzoru rafin. olejów w Zniesieniu; komis. IX st. Edward Hanusiewicz do Lwowa 2, rewid. Edward Golas do Lwowa 4. Usam Przemyśl: przeniesieni insp. VIII st. Witold Zasławski do Tarnobrzegu, Bolesław Popiel z Białostockiej Izby sk. do Przemyśla; w stan spoczynku komisarz Leopold Maramorosz. Usam Rzeszów: mianowany rewident Andrzej Myr komisarzem w X st. sł.; w stan spoczynku insp. VII st. Antoni Poczatko; przeniesiony insp. VIII st. Witold Terlecki do Lwowa (lotna brygada). Usam Sambor: mianowani komis. X st. Zygmunt Biliński i Bronisław Wróblewski komisarzami w IX st.; rewidenci Józef Żuliński, Józef Szarnagel i Franciszek Wołoszczuk komisarzami w X st. sł.; przeniesieni insp. VII st. Józef Bukowski z okręgu Izby sk. w Lublinie do Sambora; komisarze Tomasz Mykitko do Dynowa, Bronisław Oborski do

Sambora; rewidenci Władysław Drelichowski do Sambora i Teofil Wołczuk do Drohobycza. Usam Sanok: mianowany rewident Franciszek Bułdak komisarzem w X st. sł.; w stan spoczynku insp. VII st. Michał Hofbauer; przeniesiony insp. VIII st. Józef Ćwikliński do Sanoka; zwolniony ze służby rewident Michał Pipa. Usam Stanisławów: mianowany Eugenjusz Niedźwiecki, insp. w VIII st., tenże przeniesiony z Białegostoku do Stanisławowa; kom. X st. Antoni Wojtowicz komisarzem w IX st. sł.; w stan spoczynku rewident Bronisław Natuli; przeniesiony komisarz Kazimierz Motyka do Podhajec. Usam Tarnopol: mianowani komis. X st. Jan Buciak i Józef Lis komisarzami w IX st. sł.; przeniesieni insp. VIII st. Adolf Brokl i Jan Wiktor do Trembowli; zwolnieni ze służby komisarz Antoni Dudyński, rewidenci Stanisław Wach, Michał Kwiatkowski, Stefan Łukasiewicz i Stanisław Strobel. Usam Żółkiew: mianow. kom. X st. Jan Bejsarowicz i Franciszek Lauder komisarzami w IX st. sł.

Izba skarbowa w Łodzi. Usam Kalisz: mianownny komisarzem X st. Jan Grzybowski komisarzem w IX st.; przeniesiony komisarz Franciszek Kubiczek do Radomska, zwolniony ze służby rewident Stefan Jeromin. Usam Konin: nowoprzyjęty komisarz X st. Włodzimierz Burcew; przeniesieni: urz. akc. Antoni Bławat z p. o. insp. VIII st. w Koninie, kom. Adolf Zymgalewicz do Łaska, rewidcnt Leon Kosteński do Koła; zwolniony ze służby rewident Tadeusz Krzepkowski. Usam Piotrków: mianowani rewidenci Antoni Kabecz, Władysław Święcicki i Franciszek Nowakowski komisarzami w X st.; przeniesieni: insp. Stefan Cichocki kierownikiem Usam Rybnik (Śląsk), insp. Bron. Kusniszewski z Bielska do Radomia; nowoprzyjęci rewidenci: Zygmunt Andrzejak i Juljan Idziak. Usam Łódź: mianowani kom. X st. Henryk Bieniasz, Michał Beck komis. w IX st., rewidenci Stan. Leśniewski, Józef Krala, Stanisław Zawada komisarzami w X st.; przeniesieni komisarz Ludwik Bittner do Tomaszowa Mazowieckiego, komisarz Weiss do Sieradza, rewident Franciszek Długosz do Łęczycy. Usam Sieradz: mianowany kom. X st. Zenon Dawidowicz — komisarzem w IX st. sł.; nowoprzyjęci rewidenci Adam Frankowski, Michał Walerjan Hołdrowicz; przeniesieni: insp. W. Jasiński do Sanoka.

Izba skarbowa w Łucku. Nowoprzyjęci rewidenci XI st.

Eugenjusz Konopka do Równego, Mieczysław Paradowski dla Łucka, Jan Kurlandyk dla Łucka. Usam Kowel: mianowany kom. X st. Bolesław Pawłowski komisarzem w IX st. sł.; przeniesieni kom. Piotr Kuźmin do Horochowa, Witold Lesiecki do Lubomli, rewident Stefan Pęczak do Krzemieńca; zwolniony ze służby kom. X st. Miron Żukowski. Usam Łuck: mianowani rewidenci Eugenjusz Awerkowicz i Robert Kornacki kom. w X st. sł. Usam Równe: mianowany kom. X st Witold Lesiecki komisarzem w IX st. sł.

Izba skarbowa w Poznaniu. Usam Bydgoszcz: mianowani kom. X st. Stanisław Kwiatkowski, Marcin Filipiak, Tomasz Ekwiński, Franciszek Bomberski — komisarzami w IX st. sł.; przeniesiony rewident Leon Wysoczański do Nakła. Usam Gniezno: mianowany rewid. Marcin Nowak komisarzem w X st. sł.; przeniesiony insp. Mieczysław Jakubowski do Żnina. Usam Inowrocław: mianowani komis. X st. Aleksander Majewski i Antoni Szkopek komisarzami w IX st. sł.; kom. Serwacy Rejchert inspektorem VIII st.; zmarł kom. Wincenty Tyloch 27. VII. 1927. Usam Jarocin: mianowany kom. X st. Stefan Schmidt komisarzem IX st.; przeniesiony kom. Florjan Zając do Krotoszyna; zmarł rewid. Władysław Tuszyński 10. VII. 27; zwolniony ze służby komisarz Ignacy Wołyński. Usam Leszno: przeniesiony komisarz Leon Samol do Poznania. Usam Międzychód: mianowani kom. Jan Niedbała komis. w IX st.; rewident Robert Goszowski komisarzem w IX st.; zwolniony ze służby rewid. Tomasz Kasprzak. Usam Ostrów: mianowany kom. X st. Stefan Nowakowski kom. w IX st. sł. Usam Poznań: mianowani kom. X st. Adam Handschuch, Sylwester Spychała i Jan Pietrzak komisarzami w IX st. sł.; przeniesieni: rewid. Stanisław Lichaj do Wornik, komis. Leon Samol z Czempinia do Śremu II. Usam Rogożno: mianowany rewid. Franciszek Lis kowisarzem X st.; przeniesieni inspektor Serwacy Reichert ze Strzelna do Rogożna, rewid. Konrad Górnicki do Poznania.

Izba skarbowa w Warszawie. Mianowani kom. X st. Piotr Kłys, Franciszek Cancygier, Bronisław Litniewski, Walenty Michalski, Adam Rajchel, Antoni Schmidt, Ignacy Wiliński, Karol Siemaszkiewicz komisarzami IX st. sł.; rewidenci Jan Foltyński, Adam Piórkowski, Edward Magielski, Józef Sochański, Szczepan Wawrzyniak, Zygmunt Włodarzewski, Ka-

sper Czarnecki, Władysław Jantos, Gabrjel Penkala, Józef Kowalski komisarzami w X st.; nowoprzyjęci rewidenci Piotr Kisielewski, Józef Stecki, Władysław Żukowski, Kazimierz Rutkowski, Czesław Borysiewicz, Władysław Miller; reaktywowany kom. X st. Rupert Jankowski: przeszedł do Dyr. Mon. Sp. kom. Józef Gołowkowicz; w stan spoczynku insp. Kazimierz Żurowski; zmarł komisarz Maciej Barski 4. VII. 27; zwolnieni ze służby rewidenci Jan Tatarski i Tadeusz Święcicki; przeniesieni: komisarze Jan Żegulowski do Kołomyji Andrzej Białoskórski, Adolf Kossowski i Bolesław Wierzyński—na Górny Śląsk. Przeniesieni z innych izb: rew. Stan. Chyrz—z Kieleckiej, Stanisław Bodzyński z Poznańskiej.

Izba skarbowa w Wilnie. Przeniesiony rew. Bohdan Wyspiański do Wilna.

Wydział skarbowy w Katowicach: mianowany mł. rew. rach. Albert Wędlany assesorem w VIII st.; w stan spoczynku: dyrektor podatkowy VII st. Edward Petecki, st. komisarze Jan Kalczyński, Antoni Zorechta; zwolniony ze służby sekretarz Podatkowy Aleksander Pogorzelski.

W NOC SYLWESTROWĄ
(Z OPOWIADAŃ STAREGO AKCYZNIKA)

Pytacie, koledzy, czy ja — tak zamiłowany w życiu rodzinnem—zawsze nadchodzący Nowy Rok w gronie blizkich osób spotykałem?

Otóż nie! Szczególne a czasem i twarde warunki naszej służby akcyzowej nie tak to bardzo dają człowiekowi możność dowolnego użycia odpoczynku. Ale to mniejsza i nie warto nad tem się rozwodzić; kto naszą służbę zna, tego przekonywać nie trzeba, natomiast kto jej nie zna — wszystko jedno nie zrozumie on nas a przeto i nie uwierzy!

Czy miałem w życiu wypadki, kiedy rodzina moja w dniu uroczystym nie doczekała się powrotu mego do domu?

A no tak! I to nie jeden i nie dwa razy!

Szczególnie mocno utkwiła mi w pamięci iedna przygo-

da, która nie dała mi możności razem z żoną i dziećmi powitać Nowego Roku. Opowiedzieć? Jeśli nie szkoda wam czasu i nic lepszego nie macie do roboty -owszem, opowiem

Było to bardzo dawno! O ile sobie przypominam — w roku 1900.

Kawał czasu, nie prawdaż?

Służyłem wówczas jako starszy kontroler etatowy przy jednym z urzędów akcyzowych w gubernji Twerskiej w Rosji centralnej. Według obecnej naszej polskiej nomenklatury zajmowałem stanowisko komisarza Kontroli skarbowej.

Ci z kolegów, którzy w Rosji lub w zabranej przez Rosję części Polski w akcyzie służyli, pamiętają zapewne, w jakich formach układały się stosunki wzajemne pomiędzy urzędnikami, stojącymi na różnych stanowiskach służbowych. Przypominają oczywiście i warunki ówczesnej służby akcyzowej.

Mniej-więcej, jak w obecnym czasie, koniec roku kalendarzowego zawsze dostarczał urzędnikom akcyzowym w urzędach okręgowych i służbie zewnętrznej dużo pracy z powodu wydawania patentów na rok następny. Zawsze tak było, jest i bodaj będzie, że przeważająca ilość przedsiębiorców patenty wykupuje dopiero w dniach ostatnich roku. Niewygodne to jest coprawda dla urzędników, lecz nieuniknione.

W biurach urzędnicy w tym ciężkim okresie jako tako mogli dać sobie radę, odkładając na bok inne prace bieżące. O wiele trudniejszem było położenie stacjonowanych w miastach powiatowych pomocników nadzorcy okręgowego (inspektor Kontroli skarbowej). W bardzo wielkiej ilości wypadków (przynajmniej w głębi Rosji) urzędnik taki nikogo nie miał przy sobie, ktoby go zastąpił lub w pracy bieżącej dopomógł. Podwładny mu kontroler lub nadsmotrszczyk (rewident w brzmieniu obecnem) ze względów służbowych zamieszkiwał zwykle gdzieindziej: w większych osiedlach wiejskich lub przy gorzelni i t. p.

Tak było w tym powiecie, gdzie ja swe czynności pełniłem: siedziba moja od siedziby mego najbliższego zwierzchnika położona była w odległości przeszło 40 kilometrów.

Co? Przejść do rzeczy? Ależ, kolego drogi, właśnie ku temu dążę!

A więc dalej!

W tym oto 1900 roku otrzymałem od swego inspektora (używam tytułu nowoczesnego) wezwanie, abym się stawił do niego w dniu 27 grudnia celem wzięcia udziału w pracy wydawania patentów.

Nie bardzo mi się to uśmiechało, ale trudno! — na termin stawiłem się. Jak Bóg przykazał, w pocie czoła pracowaliśmy we dwóch w dzień i wieczorami. Dzięki usilnej pracy załatwiliśmy tak dużo, że mój zwierzchnik pozwolił mi odjechać do domu o godzinie 5 6 wieczorem 31 grudnia.

Zamówiłem dla siebie zawczasu trójkę dobrych koni pocztowych i wyruszyłem rachując, iż na godzinę 11—11 i pół wieczorem będę w swojem mieszkanku, przy żonie i dzieciach. Ale, jak z dalszego opowiadania dowiecie się, nie tak pomyślną miałem podróż powrotną.

Zima w gubernji Twerskiej bywa sroga, ale ładna. Przez kilka dni nie padał śnieg, dzięki czemu droga była wygładzona płozami na glanc. Powiedziałbym, że po takiej drodze nie konie ciągną sanie, lecz właśnie sanie pchają naprzód konie, zmuszając je wprost do szalonego pędu!

Szczególnie ładnie było jechać przez las.

W ciszy i spokoju majestatycznym stoją sosny olbrzymie, śniegiem usypane, tworząc niby mur z obu stron drogi. Słychać tylko tętent kopyt końskich, skrzyp płozów, dzwonek i janczary u koni. Miejscami zaspy śnieżne są tak wysokie, że „duga“ (obłąk) nad chomątem środkowego konia potrąca od czasu do czasu dolne gałęzie drzew przydrożnych, przyprószając podróżników drobnym suchym śniegiem.

Byłem ciepło ubrany, przeto podróż nie wydawała mi się przykrą, zaś urok zimowej nocy księżycowej kazał zapominać o czasie.

Przebyliśmy szczęśliwie i wygodnie około trzech czwartych całej podróży.

Droga w tym czasie szła szczerem polem, raczej łąkami, położonemi ponad brzegiem rzeki Wołgi. O jaki kilometr od drogi wyłoniła się po lewej stronie wioska niewielka zaś przy samej drodze samotny budynek, w którym, jak mi było wiadomo, mieścił się zajazd („postojałyj dwor“ w brzmieniu rosyjskiem), należący do niejakiego Jurjewa.

Wieś rosyjska porą zimową wcześnie zasypia: o godzinie

7—8 wieczorem wszyscy już śpią. W żadnej chacie po tej porze światła zwykle nie widać.

Tym razem — właśnie w zajeździe — okna rozsiewały wkoło jaskrawe światło, a była godzina mniej-więcej dziesiąta!

Zaciekawiony kazałem „jamszczykowi“ (woźnicy) zatrzymać się przy zajeździe, z czego chłop był bardzo zadowolony, bo chciało mu się trochę ogrzać i skorzystać z z „jednego”.

W miarę zbliżania się do domostwa, dał się słyszeć wciąż wzrastający gwar wewnątrz budynku. Wyraźnie słyszałem głosy licznego zbiorowiska ludzi.

Wysiadłem z sani i wstąpiłem wewnątrz. Dużą stosunkowo izbę wypełniło kilkunastu chłopstwa, sądząc z głosów — dobrze podchmielonego.

Nie chciałem marnować czasu i postanowiłem sprawdzić moc wódki (zapomniałem kolegom powiedzieć, że działo się to wszystko jeszcze przed wprowadzeniem monopolu spirytusowego w centralnych gubernjach Rosji).

Nabrałem ze stojącej na ladzie beczułki próbę i zbadałem wódkę za pomocą spirytusomierza. Ujawniłem dość przyzwoitą różnicę, o czem oznajmiłem właścicielowi zajazdu, opieczętowałem próbkę i zabrałem się do spisania protokułu przy akompanjamencie lamentów ze strony gospodarza.

W trakcie tych czynności ktoś z obecnych zawiadomił mego „jamszczyka“, że konie mu samopas ruszyły i pędzą z powrotem w stronę miasta. Mój chłop zapomniał nawet i o kieliszku i poleciał gonić swoje konie, zaś ja pozostałem sam wśród pijanego chłopstwa.

Zajęty przy oddzielnym stoliku spisywaniem protokułu, jakoś odruchowo wyczułem wrogi dla mnie nastrój otoczenia. Dalej ten nastrój zaczął wyrażać się w głośnych wykrzyknikach i w różnych propozycjach, np. „dać mu po łbie“ („daj jemu polienom po baszkie“), następnie zaczęły fruwać w powietrzu obok mej głowy różne przedmioty, z których na szczęście żaden we mnie nie trafił.

Wreszcie stało się coś, czego nie przewidywałem. Kiedy podniosłem się z miejsca i przystąpiłem do odczytania na głos protokułu, zostałem niespodziewanie ściśniety przez tłum, wyrwano mi z rąk i zniszczono protokuł, oraz wywrócono stół, na którym stała butelka z próbką wódki. Butelka — rzecz jasna — stłukła się!

Kolega pyta, czy miałem przy sobie broń?

Owszem, miałem i to dobrą: szablę z przyzwoitej stali a ostrą i solidny o większym kalibrze rewolwer Kolta, który właśnie w zimie miałem przy sobie w drodze na wypadek spotkania wilków, o co w gubernji Twerskiej nie było trudno.

Na cóżby mi jednak cały ten arsenał w chwili owej się przydał? Zabiłbym może jednego lub dwóch, albo uciąłbym może kawałek nosa lub ucha, lecz żywym z tego rozwścieczonego tłumu nie wyszedłbym. A do tego zechce kolega przypomnieć, że byłem ściśnięty przez tłum! Nie mogłem poruszyć się, a więc w jaki sposób mógłbym dobyć szabli lub rewolweru?

Nie jestem żadnym bohaterem i nie będę twierdził, że poczucie strachu nie jest mi znane, ale posiadam właściwość, której wielu brakuje: nie tracę zimnej krwi w najniebezpieczniejszych chwilach. Daje mi to możność szybkiego zorjentowania się w sytuacji i zastosowania dalszych mych czynów do tej sytuacji.

Otóż i w wypadku, o którym kolegom opowiadam, zachowałem się — jak mi się zdaje — właśnie tak, jak trzeba było zachować się, będąc w podobnych tarapatach.

A więc: natychmiast po zwolnieniu mnie ze ścisku nie dałem poznać po sobie najmniejszego wzruszenia, podniosłem przewrócony stół, dobyłem z walizki czysty arkusz papieru, kałamarz podróżny i pióro i — nie mówiąc do nikogo nic — zabrałem się do spisywania protokułu o całem zajściu.

Sądzę, że właśnie mój pozorny spokój i pewność siebie oddziałały na tłum, jak zimna woda. Po niedługim czasie nie tyko wszystko się uspokoiło, lecz nawet miałem możność namówić dwóch chłopów do podpisania w charakterze świadków mego drugiego protokułu.

Mój woźnica tymczasem dogonił swe konie i powrócił po mnie. Oczywiście, że nadal w zajeździe nie bawiłem, tembardziej, że „jamszczyk" mój goniąc konie zgrzał się na dobre, do czego zresztą przyczynił się i duży kieliszek wódki, którym go poczęstowałem.

Do domu trafiłem dopiero na godzinę trzecią w nocy!

Tak spędziłem wieczór sylwestrowy w roku Pańskim 1900!

Stary Koń *).

*) Powyższe opowiadanie osnute jest na rzeczywistem zajściu. Redakcji wiadomem jest, że przez prokuraturę cała przygoda potraktowana

Z DZIAŁALNOŚCI
ZARZĄDU GŁÓWNEGO S. U. K. S.

Dnia 6 b. m. została przyjęta w Ministerstwie Skarbu przez p. Dyrektora Dep. Akcyz i Mon. Państw. i p. Dra Kortę delegacja Zarządu Głównego w osobach: kol. wiceprezesa Bogdziewicza i sekretarza kol. Burczyna. Delegacja zwróciła uwagę Pana Dyrektora na tragiczną sytuację tych rewidentów Kontroli skarbowej, którzy nie posiadając minimum wykształcenia, przewidzianego w art. 11 p. II. ust. o państwow. służbie cywilnej, nie mogą uzyskać veniam studiorum, skutkiem czego zamkniętą mają drogę do stanowisk służb. w II kategorjl.

Jako wyjście z tak trudnej sytuacji, delegacja wskazała na konieczność liberalniejszego udzielania veniam studiorum dobrze kwalifikowanym i mającym za sobą długoletnią praktykę służbową rewidentom Kontroli skarbowej, bądź też umożliwienia im awansu w III kateg. stan. służb., uzasadniając istniejący stan rzeczy za nader szkodliwy z punktu widzenia interesu Skarbu, gdyż urzędnik, nie mając perspektywy na awans, jako widomą nagrodę za ciężką i odpowiedzialną służbę, staje się siłą mało produktywną.

Pan Dyr. Wojtowicz okazał nader żywe zainteresowanie powyższą sprawą, obiecując swe jaknajdalej idące poparcie u p. Ministra Skarbu.

Następnie delegacja zwróciła uwagę p. Dyrektora na niewystarczalność przyznanych ryczałtów urzędnikom Kontroli skarbowej, stojących w rażącym stosunku do rzeczywistych wydatków oraz na wynikające stąd pokrzywdzenie w stosunku do urzędników, otrzymujących djety i koszta podróży służbowych według nowej ustawy. Pan Dyrektor uznając niewystarczalność obecnych ryczałtów za istotną, przyobiecał wystąpić z odpowiednim wnioskiem o podwyższenie do p. Ministra Skarbu.

---

była bardzo poważnie i ów właściciel zajazdu został surowo ukarany. W trakcie śledztwa okazało się, że oskarżony korzystał ze sfałszowanego paszportu i był poszukiwany za zamordowanie gdzieś kupca w celu rabunkowym.

Z życia naszego Stowarzyszenia.

W dniu 15 i 16 października r. b. odbyły się w Gdyni i Tczewie walne zebrania członkków tamtejszego Koła przy udziale delegatów Zarządu Głównego w osobach: wiceprezesa kol. Bogdziewicza i sekretarza kol. Burczyna oraz członka Zarządu Gł. kol. Jaworskiego z Małego Kacka. Zebraniom przewodniczył prezes Koła w Tczewie kol. Gałuszka. Porządek dzienny wypełniły sprawy: 1) polepszenie bytu przez podwyższenie zasadniczego uposażenia oraz przyznanie specjalnego dodatku drożyźnianego z uwagi na wyższe koszta utrzymania na granicy Polsko-Gdańskiej, 2) sprawiedliwego rozdziału remuneracji, 3) przeniesienia na etat prowizorycznych, a dłużej służących rewidentów Kontr. sk., 4) sprawa stabilizacji oraz 5) wolne wnioski.

We wszystkich poruszonych sprawach zabierali głos przedstawiciele Zarządu Gł. kol. Bogdziewicz i Burczyn, informując szczegółowo zebranych o zabiegach i wysiłkach Zarządu Gł., zmierzających w kierunku polepszenia bytu urzędników Kontroli skarbowej, wskazując na możliwość realizacji zabiegów z początkiem nowego roku budżetowego z uwagi na brak odpowiednich kredytów w roku bieżącym.

Uchwalono szereg postulatów natury materjalnej i organizacyjnej, z których ciekawą jest uchwała, domagająca się przyznawanie remuneracji wszystkim urzędnikom, wobec praktykowanego systemu faworyzowania jednych, a pomijania drugich bez żadnego uzasadnienia, co wnosi rozdźwięk i niezadowolenie.

Niejednokrotnie już zwracaliśmy uwagę miarodajnych czynników na amoralny system remuneracyj. Czas najwyższy z tem skończyć!

NADZWYCZAJNE ZEBRANIE CZŁONKÓW KOŁA ŁÓDZKIEGO S. U. K. S.

W dniu 11 b. m. odbyło się w Łodzi nadzwyczajne zebranie członków Koła Łódzkiego S. U. K. S. przy udziale przedstawicieli Zarządu Gł. kol. Bogdziewicza i Burczyna oraz przybyłego na zebranie w charakterze gościa Naczelnika Urzędu A. M. P. w Łodzi p. Gajdzińskiego.

Zebraniu przewodniczył prezes miejscowego Koła kol. inspektor Angielski, który otwierając zebranie w nader serdecznych słowach powitał przybyłych delegatów Zarządu Głównego oraz odczytał następujący porządek obrad: 1) sprawa polepszenia bytu, 2) stabilizacja, 3) powiększenie ryczałtów na wydatki związane z podróżami służbowemi, 4) sprawa przemianowania prowizorycznych rewidentów Kontr. sk. na etatowych, 5) sprawa wypłacania remuneracji za udział w obławach za nielegalnemi plantacjami tytoniowemi i 6) wolne wnioski. Nader charakterystyczną sprawą, ilustrującą troskę miejscowych władz zwierzchnich, to sprawa prowizorycznych rewidentów, pozostających w czynnej służbie 10—12 lat, a dla których nie znaleziono możliwości przemianowania na stałych, mimo, że naogół w Łódzkiej Izbie Skarbowej podobno niema urzędników w in. dekasterjach, którzyby po 12 latach nieprzerwanej służby pozostawali · charakterze prowizorycznych. A pokrzywdzonych prowizorycznych rewidentów tamtejsza Izba liczy aż kilkudziesięciu! Niezadowoleni i rozgoryczeni rewidenci podobno wnosili podania z prośbą o dopuszczenie do egzaminu i nadanie etatu, jednak Izba Skarbowa z reguły na podania nie odpowiada, a wyjęci z pod prawa rowizoryczni rewidenci w dalszym ciągu oczekują odpowiedzi na pisma wniesione drogą służbową, pomimo, że upływa już okres dwuletni od chwili wniesienia podań. Bez komentarzy! W sprawie polepszenia bytu zabierali głos delegaci Zarządu Głównego, informując zebranych o zabiegach w Ministerstwie Skarb, zmierzających w kierunku przyznania specjalnego dodatku dla urzędników Kontroli skarbowej.

O ogólnych postulatach urzędniczych i zabiegach poszczególnych organizacji urzędniczych w kierunku ich realizacji mówił sekretarz kol. Burczyn.

Wspierajcie fundusz budowy Domu Zdrowia Urzędników Kontroli Skarbowej w Jamnej oraz Bursę Szkolną we Lwowie!

ROZPORZĄDZENIA.

W Nr. 284 „Monitora Polskiego" z dnia 13 grudnia 1927 roku ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 listopada 1927 r. b. o współdziałaniu władz i urzędów skarbowych oraz podległych im organów wykonawczych z działu podatków pośrednich i monopolów w nadzorze nad przedsiębiorstwami i zakładami Państwowego Monopolu Tytoniowego. Przytoczone rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1928 roku.

Nowy dowód zaufania dostają urzędy akcyzowe oraz ich organa wykonawcze, lecz równocześnie nowy ciężar przygniata strudzone barki urzędników skarbowych działu akcyz j monopolów państwowych!

Ponad czynności kontrolno-rewizyjne, które już i obecnie wykonywane są przez urzędników skarbowych, z dniem 6 z. m. wprowadza się ścisłe współdziałanie tychże urzędników w nadzorze nad krajową uprawą tytoniu oraz nad przedsiębiorstwami i zakładami P. M. T.. W myśl rozporządzenia M. S. urzędnicy skarbowi mogą być przydzieleni do stałego dozoru w przedsiębiorstwach monopolowych, powinni brać udział w różnych komisyjnych czynnościach o charakterze gospodarczym i t. d.

§ 22 rozporządzenia z dnia 30/XI r. b. przewiduje przyznawanie dodatków remuneracyjnych dla personelu władz i urzędów skarbowych oraz ich organów wykonawczych działu akcyz i monopolów, używanych do specjalnych czynności w przedsiębiorstwach i zakładach P. M. T., jakoteż dla wykazujących szczególną gorliwość i wyniki służbowe w zakresie działania danego monopolu.

Ministerstwo Skarbu w dniu 2 grudnia r. b. za L. 4319/I/27 wydało od dłuższego już czasu pożądane zarządzenie, treść którego podajemy. Nie ulega żadnej kwestji, że zaopatrzenie wszystkich bez wyjątku urzędników akcyzowych służby zewnętrznej w „Dziennik Urzędowy M. Sk." przyczyni się do powiększenia sprawności w służbie.

Jedna z Izb skarbowych doniosła Ministerstwu, że oprócz inspektorów, kierowników Oddziałów i niektórych eksponowanych urzędników Kontroli skarbowej, znaczniejsza ilość urzędników tejże Kontroli nie otrzymuje dziennika urzędow. Min. Skarbu, skutkiem czego urzędnicy ci nie mają możności zaznajomienia się z ustawami i rozporządzeniami akcyzowo-monopolowemi.

Ponieważ taki stan wpływa nader ujemnie na sprawne i zgodne z przepisami wykonywanie służby zawodowej, i gdy z dniem 1 stycznia 1928 r. w okręgach centralnych i wschodnich, zaś najpóźniej z dniem 1 lipca 1928 r. w okręgach zachodnich i południowych wejdzie w życie rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 4 listopada 1927 r. o organizacji Kontroli skarbowej kasujące oddziały Kontroli skarbowej, a wprowadzające rejonowych komisarzy i rewidentów Kontroli skarbowej, przeto poleca się Izbie skarbowej (Wydziałowi Skarbowemu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego) donieść Ministerstwu (Departament Akcyz i Monopoli) niezawodnie do dni pięciu ile egzemplarzy dziennika urzędowego Min. Skarbu oprocz dotychczas otrzymywanych potrzeba do obdzielenia wszystkich urzędników, to jest inspektorów, Komisarzy i rewidentów Kontroli skarbowej w tamtejszym okręgu administracyjnym.

Zarazem należy oświadczyć się, jaki sposób byłby najdogodnieszy do przesyłania dziennika urzędowego, a mianowicie czy za pośrednictwem Urzędów skarbowych Akcyz i Monopoli Państwowych, czy też za pośrednictwem Inspektorów Kontr. sk. oraz do przedstawienia za pomocą wykazu, ile egzemplarzy dziennika ma być wysyłanych do urzędów akcyzowych, a ile egzemplarzy dziennika do inspektorów Kontroli skarbowej, którzy będą obowiązani otrzymane dzienniki urzędowe rozesłać bez zwłoki podległym urzędnikom Kontroli skarbowej.

W odnośnym wykazie zapotrzebowania dziennika urzędowego należy podać siedziby służbowe Urzędów Akcyzowych, oraz siedziby urzędowe Inspektorów Kontroli skarbowej.

Z uwagi na to, że sprawa jest ważna i bardzo pilna, zechcą Izby skarbowe (Wydział skarbowy Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (przedstawić sprawozdanie w zaznaczonym terminie bez potrzeby ponaglenia.

Dyrektor Departamentu (--) *Wojtowicz.*

Ministerstwo Skarbu w dniu 14 grudnia 1927 r. wydało okólnik w sprawie nowej organizacji Kontroli skarbowej. Ze względu na wzniosłe znaczenie okólnika podajemy niżej jego treść, mimo, że powyższą sprawę w № niniejszym już poruszyliśmy.

W Nr. 281 „Monitora Polskiego" z dnia 9 grudnia 1927 r. (poz. 772) pojawiło się rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 4 listopada 1927 r. o organizacji Kontroli skarbowej.

Na rozporządzenie to, które niebawem ogłoszone zostanie w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu, zwracam uwagę Panów Prezesów, oraz Pana Naczelnika Wydziału Skarbowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego celem wydania stosownych zarządzeń, przyczem zaznaczam co następuje:

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 4 listopada 1927 r., o organizacji Kontroli skarbowej, które wedle § 56 wchodzi w życie na obszarze izb centralnych i wschodnich (Białystok, Brześć, Kielce, Lublin, Łódź, Łuck, Warszawa, Wilno) z dniem 1 stycznia 1928 r., zaś na obszarze pozostałych Izb oraz na obszarze Województwa Śląskiego w terminie do dnia 1 lipca 1928 r. i które z powyższemi terminami uchyla moc obowiazującą rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 czerwca 1925 r. o organizacji Kontroli skarbowej (Dzien. Urz. Min. Sk. Mr. 27 poz. 581); różni się od tego ostatniego zasadniczo tem, że kasuje Oddziały Kontroli skarbowej (§ 4, 7, 22, 28, 30, 40, 42, 43, 44, 45, 48 dawnego rozporządzenia) oraz znosi instytucję urzędników eksponowanych Kontroli skarbowej; wprowadza natomiast rejony służbowe komisarzy i rewidentów Kontroli skarbowej, obok obwodów kontrolnych inspektorów Kontroli skarbowej, pokrywających się z dotychczasowemi okręgami nadzorczemi tychże inspektoratów.

Ta zasadnicza zmiana spowoduje konieczność:

1) zwinięcia z końcem grudnia b. r. względnie w terminie do 1-go lipca 1928 r. Oddziałów Kontroli skarbowej oraz stanowisk urzędników eksponowanych;

2) określenia siedzib przyszłych urzędników rejonowych Kontroli skarbowej,

3) poddania rewizji sieci obwodów kontrolnych inspektorów Kontroli skarbowej i przedstawienia Ministerstwu wniosków

o zmiany tak ilości jak i siedzib inspektorów, która to sprawa w pewnych okręgach zwłaszcza b. uprzemysłowionych (Wielkopolska, Pomorze) pozostawia wiele do życzenia.

Obwodem kontrolnym inspektora Kontroli skarbowej jest w myśl. ust. 2 § 2 nowego rozporządzenia organizacyjnego: okręg, na który rozciąga się działalność służbowa inspektora.

W myśl ust. 2 § 3 każdy komisarz i rewident Kontroli skarbowej posiada w zasadzie własny rejon służbowy, obejmujący jedną lub kilka gmin względnie jedną lub kilka dzielnic albo ulic większych miast. Do pomocy komisarzowi lub rewidentowi rejonowemu można w razie istnienia w rejonie większej ilości zakładów przemysłowych i handlowych, podlegających opłatom akcyzowym i monopolowym, przeznaczyć jednego lub kilku komisarzy lub rewidentów, którzy w tym wypadku podlegają służbowo temu komisarzowi lub rewidentowi, któremu przydzieleni są do pomocy.

Poza tymi dwoma zasadniczemi typami urzędników Kontroli skarbowej (inspektorowie i komisarze, względnie rewidenci rejonowi) nowa organizacja przewiduje przeznaczenie urzędników Kontroli skarbowej:

1) do spełnienia pewnych czynności kontrolnych i

2) do stałego dozoru przedsiębiorstw, podlegających podatkom pośrednim lub do składów artykułów monopolowych (§ 4-ty).

Zwracam uwagę na § 11 nowego rozporządzenia, który wyczerpująco określa zadania organów lustracyjnych (rewizorów akcyzowych) przy izbach skarbowych.

Z przepisu tego rewizorowie akcyzowi poznają, jaką wagę do ich czynnosci przywiązuje Ministerstwo (Departament Akcyz i Monopoli) i wyjdą ze sfery wątpliwości co do ich zakresu działania, panującej w pewnych okręgach administracyjnych.

Zwracam dalej uwagę na postanowienie § 16, wedle którego mianowanie rewidentów, komisarzy i inspektorów w VIII st. służb. może nastąpić nie inaczej, aniżeli na wniosek właściwego Naczelnika Wydziału IV Izby. Przepis ten uchyli istniejące jeszcze tu i owdzie nieliczenie się ze zdaniem Naczelnika Wydziału akcyz i monopolów państwowych Izby przy awansowaniu urzędników Kontroli skarbowej.

Sprawę ryczałtów zamiast djet i kosztów przejazdu w obwodach kontrolnych inspektorów i w rejonach służbowych komi-

sarzy i rewidentów—regulują w miejsce dotychczasowych sporadycznych rozporządzeń: § 17, 23 i 24 rozporządzenia. Za podróże służbowe (poza obwodem kontrolnym względnie rejonem służbowym), za delegacje i w razie przeniesienia otrzymują urzędnicy Kontroli skarbowej djety i koszty przejazdu wedle przepisów stosowanych względem funkcjonarjuszów innych działów służby państwowej — obecnie w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z 17 września 1927 r. Dz. U. R. P. № 92 poz. 826.

W wypadku przewidzianym w § 17 ust. 2 urzędnicy Kontroli skarbowej mają w myśl ust. 2 § 19 prawo do zaliczek na koszta przejazdu i djety w wysokości nieprzekraczającej przypuszczalnych kosztów podróży i należnych djet. Dotychczas — jak wiadomo—mogli urzędnicy Kontroli skarbowej otrzymywać zaliczki na koszta podróży służbowych względnie na koszta przesiedlenia tylko w wysokości $^2/_3$ przypuszczalnych kosztòw (ust. 3 § 19 rozporządzenia z 24. VI. 1925 r.)

Wobec zniesienia Oddziałów Kontroli skarb. ryczałty na utrzymanie czystości, oświetlenia i opalania kancelarji urzędowych ograniczają się odtąd tylko do kancelarji inspektorów (§ 21). Oni też tylko otrzymywać będą ryczałt kancelaryjny na najem kancelarji urzędowej, w razie gdyby kancelarji tej nie można umieścić w urzędzie skarbowym akcyz i monop. państw. có powinno być zasadą (§ 33).

Kwestję urlopów (art. 38 ustęp 1 ustawy o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21 poz. 164) reguluje § 25. Wedle tego przepisu urlopów takich w zasadzie udzielać może tylko Prezes Izby Skarbowej i to w wymiarze do 6 tygodni,— dłuższych zaś Minister Skarbu. Wyjątkowo może udzielić urlopu— i to w najwyższym wymiarze do dni 8 w ciągu roku kalendarzowego inspektor Kontroli skarbowej, zaś temu ostatniemu w tych samych wypadkach i w tym samym wymiarze Naczelnik Urzędu skarbowego akcyz i monop. państwowych. Odtąd urzędnik Kontroli skarb. nie będzie potrzebował zezwolenia Ministra Skarbn na wyjazd zagranicę (ust. 2 § 24 rozporządzenia z 26-go czerwca 1925 r.), lecz obowiązany będzie o zamierzonym wyjeździe zagranicę zawiadomić drogą służbową przełożoną Izbę skarbową.

§ 31 normuje sprawę stałego zastępstwa inspektora Kontroli skarbowej.

W szczególności stałym zastępcą iuspektora — zwłaszcza

w czasie jego choroby lub wyjazdów służbowych — jest ten komisarz Kontroli skarbowej, którego wyznaczy Izba skarbowa na wniosek Naczelnika właściwego Urzędu skarbowego akcyz i monopoli państwowych. Pozatem stałym zastępcą może być ten komisarz, posiadający własny rejon służbowy, który iest stacjonowany w siedzibie służbowej inspektora.

Jeżeli stały zastępca jest nieobecny, inspektor na czas swojej nieobecności może funkcje zastępcy poruczyć z reguły najstarszemu stopniem służbowym komisarzowi z pośród komisarzy stacjonowanych w jego (inspektora) siedzibie.

Cel objazdów służbowych inspektorow Kontroli skarbowej określa § 32. Celem tym jest:

a) spełnienie czynności perjodycznych w zakładach przemysłowych i handlowych, podlegających podatkom pośrednim i monopolom;
b) kontrola służby podwładnych urzędników;
c) udzielenie im nauki i egzaminowanie ich z obowiązujących ustaw i przepisów; wreszcie—
d) służenie podwładnym urzędnikom radą i wskazówkami, potrzebnemi im do skutecznego spełniania obowiązków służbowych.

Co do obowiązku prowadzenia zapisków służbowych—to odmiennie od dotychczasowego przepisu organizacyjnego (§ 35 lit. d. i g) Inspektor jest zwolniony od prowadzenia zapisku na zeszyty protokułów oddanych podwładnym urzędnikom Kontroli skarbowej (§ 13. rozp. Min. Skarbu z 24/VI. 1925 r. Dz. U. R. P. Nr. 83. poz. 576) oraz od prowadzenia osobnego pamiętnika dokonanych kontroli. Kontrole te zapisywać się będzie odtąd w spisie przedsiebiortsw (wzór Nr. 1 do § 39 lit. c. nowego rozporządzenia).

Pieczęcie otrzymywać będą odtąd rewizorowie akcyzowi (13 ustęp końcowy), inspektorowie i komisarze, względnie rewidenci rejonowi (§ 40).

Jakie pisma służbowe i zapiski mają prowadzić komisarze i rewidenci posiadający własne rejony służbowe określa § 47 rozporządzenia. Pismami służbowemi i zapiskami temi są:

1) dziennik służbowy (§ 41);
2) dziennik spraw otrzymanych od załatwienia, względnie przedłożonych władzy przełożonej;

3) inwentarz przedmiotów stanowiących własność Państwa, a znajdujących się w posiadaniu komisarza względnie rewidenta rejonowego i w posiadaniu podwładnych mu urzędników (3),
4) spis przedsiebiorstw i handli artykułami akcyzowemi i monopolowemi i podległych Kontroli skarbowej, a znajdujących się w rejonie służbowym komisarza lub rewidenta oraz dokonanych w nich kontroli i przeszukiwań;
5) plan sytuacyjny rejonu służbowego i graniczących z nim części rejonów sąsiednich;
6) księgę lustracji;
7) spis perjodycznych wykazów i sprawozdań (terminarz), wreszcie
8) wykaz wykrytych przekroczeń skarbowych wedle wzoru Nr. 4 § 47 rozporządzenia.

Wskazując w końcu na przepis § 49, zabraniający używania urzędników Kontroli skarbowej do pomocy w służbie referendarskiej, rachunkowej lub kancelaryjnej w Izbach i Urzędach akcyzowych, proszę Panów Prezesów Izb skarbowych w Białymstoku, Brześcin, Kielcach, Lublinie, Łodzi, Łucku, Warszawie i Wilnie o dołożenie starań, aby nowe rozporządzenie o organizacji Kontroli skarbowej — nie wykazujące, jak wspomniano wyżej, poza skasowaniem oddziałów i stanowisk urzędników eksponowanych Kontroli skarbowej i wprowadzeniem rejonów służbowych komisarzy i rewidentów — żadnych ważniejszych zmian — weszło w życie w terminie w rozporządzeniu wskazanem, t. j. dnia 1 stycznia 1928 r. — zaś Prezesów pozostałych Izb skarbowych, oraz Pana Naczelnika Wydzlału Skarbowego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego proszę o wydanie zarządzeń, mających na celu wprowadzenie tego rozporządzenia w terminie do dnia 1 lipca 1928 r.

O wydanych zarządzeniach zechcą mnie Panowie Prezesi Izb skarbowych i Pan Naczelnik Wydziału Skarbowego Śląskiego Województwa zawiadomić.

Odpis niniejszego okólnika udziela się równocześnie Naczelnikom wszystkich Urzędów skarbowych akcyz i monopolów do wiadomosci z wezwaniem do zapoznania się z nowem rozporządzeniem o organizacji Kontroli skarbowej i poczynieniem starań, aby podwładni urzędnicy Kontroli skarbowej z rozporządzeniem tem się zapoznali tak, aby nowa organizacja w ozna-

czonym terminie mogła bez szkody dla interesów Skarbu Państwa być wprowadzoną.

W tym celu, nie uwłaczając innym zarządzeniom Panów Prezesów Izb i Pana Naczelnika Wydziału Skarbowego Śląskiego Województwa, — byłoby zdaniem Ministerstwa wskazane zwołanie zjazdu Inspektorów Kontroli skarbowej okręgu Urzędu akcyzowego celem omówienia nowego rozporządzenia i zastanowienia się nad siecią przyszłych obwodów kontrolnych i rejonów służbowych celem wystąpienia z odpowiedniemi wnioskami do przełożonej Izby skarbowej, względnie do Wydziału Skarbowego Śląskiego Województwa.

Dyrektor Departamentu (—) *Wojtowicz.*

Okólnikiem z dnia 23 listopada r. b. L. D. VI. 23104/2/27 Ministerstwo Skarbu wydało zarządzenie treści następującej:

Wobec zbliżającego się terminu zamknięcia zakładów wódczanych, na zasadzie rewizji, po myśli rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 27 Grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. z dnia 31. XII. 1924 r. Nr. 114 poz. 1922), redukcji po myśli art. 5 Ustawy antialkoholowej z dnia 23 kwietnia 1920 r. (Dz. U. R. P. z dnia 21 maja 1922 r. Nr. 35 poz. 299) oraz art. 81 Ustawy o monopolu spirytusowym z d. 31 lipca 1924 r. (D. U. R. P. Nr. 78 poz. 756). Ministerstwo Skarbu, mając na względzie gospodarcze i budżetowe interesy Skarbu, poleca przedłużyć wszystkim właścicielom zakładów wódczanych, którzy prowadzą obecnie swoje przedsiębiorstwa, mające uledz zamknięciu w d. 31 grudnia 1927 r., termin na likwidację ich — do 1 lipca 1928 r.; aby tem dać możność zlikwidowania tych zakładów bez strat dla samych koncesjonarjuszów.

Dyrektor Departamentu (—) *Wojtowicz*

Czy zapłaciłeś wszystkie składki członkowskie za rok kończący się?

L./75 *Stanisławów dnia 15 grudnia 1927 roku.*

Do

P. T. Członków Spółdzielni „Dom Zdrowia“

(Spółdzielnia Urzędn. Kontr. Sk. Rzecz. Polskiej.)

Zarząd Spółdzielni komunikuje, że dnia 15 stycznia 1928 r. o godzinie 9 rano w gmachu Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów Państwowych II. p. w Stanisławowie, odbędzie się Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni z następującym porządkiem obrad:

1) Odczytanie protokułu Walnego Zgromadzenia z dnia 27 grudnia 1926 r.

2) Sprawozdanie Zarządu Spółdzielni z działalności za rok administracyjny 1927 i przedstawienie programu działalności Zarządu na rok następny.

3) Sprawozdanie Zarządu ze stanu kasy majątku Spółdzielni.

4) Sprawozdanie i wnioski Rady Nadzorczej.

5) Projekt zmian Statutu Spółdzielni.

6) Projekt regulaminu dla Zarządu i Rady Nadzorczej Spółdzielni.

7) Sprawa zadeklarowanych udziałów ponad normę statutową.

8) Sprawy bieżące, wolne wnioski i interpelacje.

Za Zarząd:

Przewodniczący: *S. Spunda.*

Sekretarz: *A. Budyński.*

Drukarnia „Społem“ Warszawa, Nowogrodzka 18-a, tel. 325-93

DZIAŁ BIBLJOGRAFICZNY.

Do redakcji „Wiadomości Kontroli Skarbowej“ nadesłano następujące wydawnictwa:

Józef Jankowski Inspektor Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy. „Podręcznik zawierający zbiór ustaw i rozporządzeń, dotyczących działu skarbowego akcyz i monopolów państwowych oraz Kontroli skarbowej. Część II-2 Monopol Tytoniowy“.

Podręcznik składa się z 4 zeszytów, zawierających ogółem $24^{1}/_{2}$ arkuszy druku. Na początku zeszytu I wydawca umieścił opis sposobów zasiewu i pielęgnowania tytoniu, jako rośliny, oraz przerabiania go do celów palenia i t. d

Wymienione wydawnictwo stanowić może cenne uzupełnienie bibljoteczki każdego urzędnika działu akcyz i monopolów państwowych, ponieważ daje możność uniknąć przeszukiwań w licznych dziennikach urzędowych. Zeszyt IV w tym celu zaopatrzony jest w skorowidz.

Wydawca na zamówienie kolegów wysyła podręcznik (całość) po cenie 7 zł. 15 gr. ze spłatą w 2 ratach. Spłaty mogą być uiszczone za pośrednictwem P. K. O. na konto Nr. 207746.

„**Ustawa z dnia 14 grudnia 1923 r.** o uprawnieniach organów wykonawczych władz skarbowych. **Rozporządzenie wykonawcze** Ministra Skarbu z dn. 24 czerwca 1925 r. do powyższej ustawy. **Instrukcja w sprawie dokonywania rewizji bagażu i przesyłek kolejowych** przez uprawnione organa państwowe.

Wymieniony zbiór przepisów po cenie 1 zł. 50 gr. (z przesyłką) na żądanie wysyła kol. Stanisław Śniegocki, sekretarz Urzędu Akcyzowego w Łodzi Gdańska 44.

Książeczka o formacie kieszonkowym z pożytkiem służyć może każdemu urzędnikowi służby zewnętrznej.

Antoni Pelczarski Inspektor K. sk. przy W. IV Izby Sk. we Lwowie. Kontrola Skarbowa. Zebranie ustaw i rozporządzeń odnoszących się do organizacji, czynności wykonawczych, umundurowania i należności za podróże służbowe. Cena za 1 egz. 2 zł. (cena zniżona). Zamówienia należy kierować pod adresem na imię wydawcy kol. Pelczarskiego (Lwów, ul. Wyspiańskiego l. 26).

Wydanie jest na wyczerpaniu, wobec czego z zamówieniem nie należy zwlekać.